Raad voor Vreemdelingenbetwistingen

Arrest

nr. 353 458 van 22 september 2026
in de zaak RvV X

Inzake: **X**

Gekozen woonplaats: **ten kantore van advocaat N. EL JANATI**
Lucien Defaysstraat 24-26
4800 VERVIERS

tegen:

de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE IVde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Palestijnse nationaliteit te zijn, op 9 november 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 31 oktober 2025.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen over het taalgebruik, vervat in boek 3 van de wet betreffende de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: “RvV-wet”).

Gelet op artikel 2.28 van de RvV-wet, wordt het beroep behandeld in de urgente procedure.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 15 september 2026 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 22 september 2026.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken K. ALLYNS.

Gehoord de opmerkingen van verzoekende partij en haar advocaat A. HAEGEMAN, loco advocaat N. EL JANATI. Verwerende partij is niet verschenen, niet vertegenwoordigd.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. De verzoekende partij (hierna: verzoeker) werd op 3 september 2020 als vluchteling erkend in Griekenland.

1.2. Verzoeker dient op 22 augustus 2023 een verzoek om internationale bescherming in bij de Belgische overheden.

1.3. Nadat een vragenlijst wordt ingevuld en ondertekend, wordt het dossier van verzoeker op 5 september 2023 door de Dienst Vreemdelingenzaken (hierna: de DVZ) overgemaakt aan het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (hierna: het CGVS).

1.4. Op 4 maart 2025 wordt verzoeker gehoord op de zetel van het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen (hierna: het CGVS).

1.5. Op 31 oktober 2025 neemt de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) in hoofde van verzoeker een beslissing "*niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU lidstaat)*". Dit is de bestreden beslissing, die luidt als volgt:

"(…)

A. Feitenrelaas

*U verklaart de Palestijnse nationaliteit te bezitten. U bent geboren op 24 april 1993 in Riyad, Saoedi-Arabië. Uw vader was jarenlang leraar in Saoedi-Arabië. U heeft vijf broers en twee zussen. U bent ongehuwd, maar wel reeds beloofd aan Y. A. S.. Uw familie en u reisden regelmatig naar Gaza, tussen 2005 en 2007 woonde u er tijdelijk en in 2014 vestigden u en uw familie zich opnieuw in Gaza. Uw broer, S. E. S., woont en werkt in Zweden en heeft de Zweedse nationaliteit. Rond februari 2018 besloot u om Gaza te verlaten omwille van familieproblemen met uw oom A., een hoge ambtenaar bij de binnenlandse veiligheid van Hamas. U verliet Gaza samen met uw broer **O. M N A.** (CGVS X; O.V. X). Uw broer A. M N A. (CGVS X; O.V. X) verliet Gaza enkele weken voordien en reisde naar Maleisië. Via Egypte kwamen O. en u aan in Turkije waar jullie A. opnieuw ontmoetten en samen naar Griekenland trokken.*

In oktober 2018 kwam u aan in Griekenland. Op 4 december 2018 diende u een verzoek om internationale bescherming in op het Griekse eiland Samos. U verbleef samen met O. en A. in het kamp van Samos tot aan uw arrestatie in maart 2020. U werd beschuldigd van afpersing, bendevorming en brandstichting. U werd opgesloten in de gevangenis van Chios en Athene. In maart 2022 werd u vrijgelaten uit de gevangenis van Athene omwille van aanslepende medische problemen. Als voorwaarde voor uw vrijlating moest u duizend euro betalen, mocht u het land niet verlaten en moest u zich om de twee weken aanmelden bij de politie op Samos zolang uw probatiemaatregelen van kracht waren. U verkreeg op 3 september 2020 de vluchtelingenstatus van de Griekse autoriteiten, maar kon door uw celstraf de identiteitsdocumenten nog niet ophalen. Na uw vrijlating uit de cel keerde u terug naar Samos om uw verblijfskaart in ontvangst te nemen. U kon geen Grieks paspoort verkrijgen omwille van uw veroordeling. U vroeg hierdoor een Palestijns paspoort aan om naar België te kunnen reizen. In oktober 2022 werd u – met behulp van een advocaat - in beroep vrijgesproken voor drie van de vier aanklachten. U werd enkel schuldig bevonden aan afpersing. Uw probatievoorwaarden bleven echter voor onbepaalde tijd gelden. Tijdens uw verblijf in Samos ging u aan het werk bij een Albanees die u een loon uitkeerde en van onderdak en eten voorzag. De echtgenote van uw Albanese baas stak u soms ook wat extra geld toe, zelfs na uw vertrek uit Griekenland. U werkte hier van maart 2022 tot aan uw vertrek uit Samos in augustus 2023. Op het einde kende u problemen met uw werkgever die u ervan verdacht een affaire te hebben met zijn echtgenote. Hierdoor begon u uw reis naar België te organiseren. Op 8 augustus 2023 trok u van Samos naar Kreta waar uw broer A. woonde en ook uw broer O. aanwezig was. Op 12 augustus 2023 reisde u per vliegtuig van Kreta naar België met uw Griekse ADET en Palestijns paspoort. Op 14 augustus 2023 reisde ook uw broer O. per vliegtuig naar België. Jullie reisden niet op dezelfde dag om niet allebei het ticket te verliezen. U betaalde iemand om uw tickets te boeken en eveneens om voor u in te checken in de luchthaven zodat u nergens langs moest en onmiddellijk naar het vliegtuig kon stappen. Op 12 augustus 2023 kwam u aan in België.

Op 22 augustus 2023 diende u in België een verzoek om internationale bescherming in.

Bij terugkeer naar Griekenland vreest u gearresteerd te worden omdat u de voorwaarden voor uw vrijlating schond. U vreest eveneens de Arabische gemeenschap omdat zij u beschuldigen van samenwerking met de Griekse overheid gezien u tweewekelijks bij de politie over de vloer kwam. U vreest eveneens uw Albanese werkgever omdat hij dacht dat u een affaire had met zijn echtgenote.

U heeft nog enkele neven in België – de broers van uw verloofde. Uw neef At. verkreeg in 2012 een verblijfsvergunning en uw neef M. kwam één maand voor u aan in België.

Ter ondersteuning van uw verzoek legt u volgende documenten neer: een kopie van uw Palestijns paspoort en uw vervallen Palestijnse identiteitskaart. Een geldig Palestijns paspoort. Een kopie van de UNRWA-registratie van enkele familieleden, Palestijnse documenten over uw familiehuis in Gaza en uw verloving. Uw Griekse ADET met vervaldatum 02/09/2023. Enkele foto's van verwondingen die u opliep na een aanval in Gaza. Een attest voor uw voorlopige vrijlating uit de gevangenis d.d. 11/04/2022. Een ontvangstdocument van uw DADP international protection applicant card. De registratie van uw asielaanvraag in Griekenland en een uitnodiging voor uw interview. Een dagvaarding voor de Griekse beroepsrechtbank d.d. 04/10/2022. Een vonnis van de rechtbank d.d. 04/10/2022. Medische documenten van Griekenland. Medische documenten van België.

B. Motivering

Na analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit bijzondere procedurele noden blijken, en dat het Commissariaatgeneraal evenmin dergelijke noden in uw hoofde heeft kunnen vaststellen. Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Na onderzoek van alle gegevens in uw administratief dossier, wordt uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaard in overeenstemming met artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980. Uit de elementen die voorhanden zijn met name Eurodac search result d.d. 22/08/2023 en uw Griekse asieldossier aangeleverd door de Griekse asielinstanties op 17 maart 2025, blijkt dat u reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Deze vaststelling wordt door u niet betwist (CGVS, p. 8; DVZ Verklaring DVZ, punt 23; blauwe map, aanvraag derde landen).

In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) moet worden aangenomen dat uw behandeling en rechten er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het Unierecht steunt immers op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen. Dit impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de door dat recht erkende grondrechten [zie: HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., randnummers 83-85 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C-163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, randnummers 80-82]. Hieruit volgt dat verzoeken van personen die reeds internationale bescherming genieten in een EU-lidstaat in beginsel niet-ontvankelijk kunnen worden verklaard als uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen.

De vaststelling dat er tussen de EU-lidstaten verschillen kunnen bestaan met betrekking tot de mate waarin aan begunstigden van internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen uitoefenen, doet geen afbreuk aan het gegeven dat zij onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de lidstaat die de bescherming heeft toegekend toegang krijgen tot bijvoorbeeld (sociale) huisvesting, sociale bijstand, gezondheidszorg of tewerkstelling, en bijgevolg óók dezelfde stappen zullen moeten ondernemen om hiervan gebruik te maken. Bij de beoordeling van de situatie van begunstigden gelden dan ook de omstandigheden van de daar aanwezige onderdanen als maatstaf, niet de omstandigheden in andere lidstaten van de Europese Unie, en wordt rekening gehouden met de realiteit dat óók de socio-economische mogelijkheden van deze onderdanen erg problematisch en complex kunnen zijn.

In het andere geval zou het gaan om een vergelijk van nationale socio-economische systemen, bestaansvoorzieningen en nationale regelgeving, waarbij begunstigden van internationale bescherming een meer voordelige regeling zouden kunnen bekomen dan de onderdanen van de lidstaat die hen bescherming heeft verleend. Dit zet niet alleen het voortbestaan van het GEAS op de helling, maar werkt tevens irreguliere, secundaire migratiestromen in de hand, evenals discriminatie ten overstaan van EU-onderdanen,…

Ook het Europees Hof van Justitie oordeelde dat enkel uitzonderlijke omstandigheden in de weg staan dat het verzoek van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, niet-ontvankelijk wordt verklaard, namelijk wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de begunstigde van internationale bescherming in een andere lidstaat hem er blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling zoals bepaald in artikel 4 van het Handvest, welk artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM. Het Hof voegde eraan toe dat bij de beoordeling van alle gegevens van de zaak een "bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid" moet worden bereikt, wat slechts het geval is "wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die

onverenigbaar is met de menselijke waardigheid" [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 88-90 en Jawo, randnummers 90-92].

Situaties die géén "zeer verregaande materiële deprivatie" teweegbrengen, zijn volgens het Hof van Justitie niét van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden, door de omstandigheid dat begunstigden van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat, door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend, door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten, door een bijzondere kwetsbaarheid die specifiek de begunstigde betreft of door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigden [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 91-94 en Jawo, randnummers 93-97].

Het Commissariaat-generaal is zich bewust van het gegeven dat diverse bronnen en rapporten waarop het acht vermag te slaan sinds enkele jaren een problematisch en precair beeld beschrijven op het vlak van de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Deze situatie wordt mee ingegeven door het Griekse politieke en socio-economische klimaat, en brengt voor (terugkerende) statushouders meer bepaald met zich mee dat zij zich geconfronteerd kunnen zien met administratieve complicaties bij de afgifte of hernieuwing van elementaire documenten die op hun beurt de toegang tot basisvoorzieningen (huisvesting, voedsel, hygiëne, medische zorgen) kunnen bemoeilijken (zie: Country Report: Greece. Update 2023, gepubliceerd door AIDA/ECRE d.d. 6/2024 en beschikbaar op https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. juni 2022 en beschikbaar op https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2022/06/24/verslagfeitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-juni-2022; Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL d.d. maart 2024 en beschikbaar op https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. september 2024 en beschikbaar op https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2024/09/03/verslag-feitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-september-2024; Communication on the status of migration management in mainland Greece gepubliceerd door de Europese Commissie op 4 april 2025 en beschikbaar op https://home-affairs.ec.europa.eu/communication-status-migration-management-mainlandgreece_en; Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf.

Uit bovenstaande informatie blijkt dat begunstigden van internationale bescherming in Griekenland toegang hebben tot de arbeidsmarkt, de vastgoedmarkt en gezondheidszorg. Er zijn ngo's actief in Griekenland die ondersteuning bieden aan begunstigden van internationale bescherming. De commissaris-generaal is dan ook van oordeel dat deze informatie niet toelaat om te concluderen dat een (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming in Griekenland er op systematische wijze in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie verkeert of zal terechtkomen die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Het Commissariaat-generaal heeft in dit verband overigens evenmin kennis van jurisprudentie van bijvoorbeeld het Europees Hof voor de Rechten van de Mens of arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in deze zin.

Het Commissariaat-Generaal is derhalve van mening dat, hoewel een grotere voorzichtigheid aan de dag moet worden gelegd bij het onderzoek naar de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland en de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° in een aantal gevallen niet aan orde zal zijn, een individuele analyse noodzakelijk blijft. Het Commissariaat-Generaal besteedt hierbij in het bijzonder aandacht voor het bestaan van een verhoogde kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Op basis van een analyse van het geheel van de elementen in uw administratief dossier, waarbij het aan u toekomt om het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in de EU-lidstaat die u deze bescherming verleende geëerbiedigd worden op individuele wijze te weerleggen, moet worden vastgesteld dat u onvoldoende concrete elementen aanhaalt die de niet-ontvankelijkheid van uw verzoek in de weg staan.

Allereerst kan uit uw verklaringen opgemaakt worden dat u nooit de intentie had om u in Griekenland te vestigen en hier een leven op te bouwen. U geeft namelijk aan dat u een nieuw Palestijns paspoort aanvroeg om uit Griekenland te kunnen ontsnappen (CGVS, p. 7). Gezien uw vernieuwd Palestijns paspoort opgemaakt werd op 7 juli 2021 – toen u in de gevangenis zat - , vroeg u het paspoort reeds vóór deze datum aan en aldus voor uw vrijlating uit de gevangenis in maart 2022 (document 12). Hieruit kan enkel geconcludeerd worden dat u reeds de intentie had om Griekenland te verlaten toen u nog in de gevangenis zat en alvorens u uw Griekse verblijfskaart in handen had, waardoor u nooit oprechte pogingen ondernam om een leven op te bouwen in Griekenland, gezien uw plannen om Griekenland te verlaten. Dit vindt nog bevestiging in uw verklaring dat u na uw vrijlating uit de gevangenis, maar één doel had, namelijk Griekenland verlaten (CGVS, p. 14).

Waar u verklaart dat uw ADET vervallen is en de Griekse autoriteiten weigerden om deze te verlengen, kan opgemerkt worden dat dit louter een blote bewering is die u op geen enkele wijze weet te staven (CGVS, p. 6, 8-9 en 10). Hoewel de protection officer u meermaals wees op het belang van stukken om deze bewering te staven, legde u geen aanvullende documenten neer aangaande de weigering van de Griekse autoriteiten om uw verblijfskaart te verlengen (CGVS, p. 10 en 16). Gezien u in Griekenland een bekende advocaat onder de arm nam voor het behartigen van uw belangen, dewelke momenteel overigens nog steeds voor u werkt om compensaties te verkrijgen van de Griekse overheid omwille van uw "onterechte" celstraf, zou u logischerwijze wel in staat moeten zijn om met objectieve en concrete elementen aan te tonen dat de Griekse autoriteiten weigeren uw verblijfskaart te verlengen (CGVS, p. 4, 9 en 10). Dat u nalaat om enig bewijs neer te leggen om deze bewering te staven, maakt dat het hier om een blote bewering gaat. Gezien u bovendien de intentie had om Griekenland te verlaten na uw vrijlating uit de gevangenis (zie supra), kunnen reeds de nodige vraagtekens geplaatst worden bij uw oprechtheid over het aanvragen van een verlenging van uw ADET. Dat er met recht en rede ernstig getwijfeld wordt aan uw oprechtheid en eerlijkheid vindt bovendien bevestiging in de vaststelling dat u bij de DVZ verklaarde dat u uw Griekse verblijfstitel verloor na uw aankomst in België (Verklaring DVZ 01/09/2023, punt 23). Opmerkelijk genoeg legde u deze verloren verblijfstitel simpelweg op tafel tijdens uw persoonlijk onderhoud op het CGVS (CGVS, p. 9). Dergelijke flagrante leugen brengt uw algemene geloofwaardigheid reeds ernstig in het gedrang.

Wat betreft de afgifte/het hernieuwen van uw verblijfstitel in Griekenland (ADET), wijst het Commissariaatgeneraal er vooreerst op dat artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980 de commissarisgeneraal slechts één enkele voorwaarde voor de toepassing van deze niet-ontvankelijkheidsgrond oplegt, namelijk dat de verzoekende partij "reeds bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie."

Het Commissariaat-generaal herinnert te dezen bovendien aan het specifiek juridisch kader waarbinnen de beoordeling van onderhavig verzoek zich situeert, met name een verzoek om internationale bescherming van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat. In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel ("GEAS") moet bijaldien worden aangenomen dat de behandeling en rechten van verzoekende partij er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie ("Handvest") en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens ("EVRM").

Het Unierecht steunt immers op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen. Dit impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de door dat recht erkende grondrechten [zie: HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C 297/17, C 318/17, C 319/17 en C 438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., randnummers 83-85 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C 163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, randnummers 80-82].

Hieruit volgt dat verzoeken van personen die reeds internationale bescherming genieten in een EUlidstaat in beginsel niet-ontvankelijk kunnen worden verklaard als uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen.

Bovendien bevestigt het Hof in deze arresten dat het ernstig risico op een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de EU naar inhoud en reikwijdte overeenstemt met artikel 3 EVRM (Ibid., Ibrahim e.a., randnummer 89 en Jawo, randnummer 91) en moet eraan worden herinnerd dat óók artikel 3 EVRM vereist dat verzoekende partij doet blijken dat er ernstige en zwaarwichtige gronden aanwezig zijn om aan te nemen dat zij in het land waarnaar zij mag worden teruggeleid, een ernstig en reëel risico loopt om te worden blootgesteld aan foltering of mensonterende behandeling. De bescherming verleend via artikel 3 EVRM vindt immers slechts in zeer uitzonderlijke gevallen toepassing. Degene die aanvoert dat hij een dergelijk risico loopt, moet zijn beweringen staven met een begin van bewijs. Een loutere bewering of eenvoudige vrees voor onmenselijke behandeling op zich volstaat niet om een inbreuk uit te maken op voornoemd artikel.

Wat betreft de mogelijke moeilijkheden bij de afgifte of hernieuwing van een Griekse verblijfstitel (ADET) en de gevolgen hiervan, vestigt het Commissariaat-generaal de aandacht op volgende rapporten: "Country Report: Greece. Update 2023", gepubliceerd door AIDA/ECRE in juni 2024 (beschikbaar op https:// asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf), het Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. september 2024 en beschikbaar op https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2024/09/03/ verslag-feitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-september-2024; Communication on the status of migration management in mainland Greece gepubliceerd door de Europese Commissie op 4 april 2025 en beschikbaar op https://home-affairs.ec.europa.eu/communication-status-migration-managementmainland-greece_en; Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2025/04/ RSA_BIP_Report_EN.pdf en "Beneficiaries of international protection in Greece – Access to documents and socio-economic rights", gepubliceerd door RSA/PRO ASYL in maart 2024 (beschikbaar op https:// rsaegean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf).

Hierbij kan vooreerst in herinnering worden gebracht dat artikel 24 van de Kwalificatierichtlijn (Richtlijn 2011/95/ EU) bepaalt dat de lidstaten zo spoedig mogelijk nadat internationale bescherming werd verleend, aan personen met de vluchtelingenstatus een verblijfstitel verstrekken die ten minste drie jaar geldig is en kan worden verlengd, tenzij dwingende redenen van nationale veiligheid of openbare orde zich daartegen verzetten alsook aan personen met de subsidiaire beschermingsstatus een verlengbare verblijfstitel verstrekken die ten minste één jaar geldig is en ten minste twee jaar in geval van verlenging, tenzij dwingende redenen van nationale veiligheid of openbare orde zich daartegen verzetten.

Het Commissariaat-generaal betwist niet dat de landenrapporten die betrekking hebben op de globale situatie en levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland sedert enkele jaren een gelijkaardig problematisch en precair beeld beschrijven, dat mede ingegeven wordt door het Griekse politieke en socio-economische klimaat, en waarbij statushouders in Griekenland zich geconfronteerd kunnen zien met administratieve hindernissen of complicaties die de toegang tot basisvoorzieningen (huisvesting, voedsel, hygiëne) bemoeilijken.

Uit deze informatie blijkt bijvoorbeeld dat dat begunstigden van internationale bescherming bepaalde persoonlijke documenten en gegevens benodigen om in Griekenland toegang te verkrijgen tot de daar aanwezige voorzieningen, terwijl het mogelijk is dat zij hierover nooit beschikt hebben (bijvoorbeeld omdat zij Griekenland reeds verlaten hebben vóór de afgifte ervan) of niet langer beschikken (bijvoorbeeld omdat de geldigheid ervan inmiddels verlopen is). Meer bepaald gaat het om een verblijfsvergunning (ADET) die wordt afgeleverd op basis van de verleende internationale beschermingsstatus (met een geldigheid van 3 jaar en hernieuwbaar voor de vluchtelingenstatus versus 1 jaar en hernieuwbaar voor de subsidiaire beschermingsstatus), een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA). Met betrekking tot deze elementen kan verder worden vastgesteld dat begunstigden van internationale bescherming in Griekenland geconfronteerd kunnen worden met praktische moeilijkheden op het vlak van de afgifte of vernieuwing van hun ADET, evenals wat betreft het verkrijgen van een AFM of AMKA, en dat deze situatie nog gecompliceerder kan zijn voor terugkerende statushouders. Bovendien kan uit de landeninformatie worden afgeleid dat voorgaande hindernissen gevolgen met zich mee kunnen brengen op het vlak van de toegang van begunstigden tot voorzieningen in Griekenland en dus hun mogelijkheden om in hun levensonderhoud en basisbehoeften te voorzien. Het bezit van een geldige ADET is immers een voorwaarde voor het bekomen van het AMKA en sociale bijstand, terwijl het bezit van een AFM een voorwaarde vormt voor het openen van een bankrekening, het huren van een woning of verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om toegang de krijgen tot (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt.

Het Commissariaat-generaal acht het belangrijk om hierbij steeds voor ogen te houden dat de rapporten die voorhanden zijn veelal een kwalitatieve beschrijving geven van bepaalde situaties of problemen die zich kunnen aandienen, maar dat het tot op heden aan exact en kwantitatief cijfermateriaal ontbreekt en slechts indicatief kan worden vastgesteld hoe groot de groep Griekse statushouders is die problemen ervaart om de rechten die aan de internationale beschermingsstatus verbonden zijn te vertalen in een praktische toegang tot de nodige documenten en voorzieningen. De rapporten tonen naar mening van de commissaris-generaal alleszins niet aan dat elke (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming in Griekenland hierdoor getroffen zou worden.

Hoewel deze rapporten een problematische situatie schetsen die extra voorzichtigheid vereist, tonen zij niet aan dat personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en naar Griekenland terugkeren, systematisch zouden worden geconfronteerd met onredelijke vertragingen bij de afgifte of hernieuwing van hun ADET. Uit deze informatie blijkt evenmin dat het voor een dergelijke persoon onmogelijk zou zijn om zijn ADET te bekomen of verlengen, op voorwaarde dat bepaalde stappen worden ondernomen.

De commissaris-generaal wijst er vervolgens op dat het Hof van Justitie heeft geoordeeld dat enkel uitzonderlijke omstandigheden zich verzetten tegen een niet-ontvankelijkheidsbeslissing in hoofde van een persoon die reeds internationale bescherming in een andere EU-lidstaat geniet. Volgens het Hof is "deze bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid enkel bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid." Nog volgens het Hof wordt die drempel "dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling." Ook de omstandigheid dat begunstigden van internationale bescherming in een andere EU-lidstaat er géén bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen genieten die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden, zonder dat zij evenwel anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat, kan volgens het oordeel van het Hof alleen dan leiden tot de vaststelling dat de verzoeker er wordt blootgesteld aan een reëel risico op een onmenselijke of vernederende behandeling, wanneer die omstandigheid tot gevolg heeft dat die verzoeker vanwege zijn bijzondere kwetsbaarheid, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, zou terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie. Bovendien kan op grond van het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuwe verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds internationale bescherming heeft verleend, niet worden geconcludeerd dat de betrokken persoon bij overdracht aan die lidstaat, zal worden blootgesteld aan een reëel gevaar voor zulk een behandeling, alsnog het Hof [HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., punten 84-85, 90-94 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C-163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, punten 81-82, 92-97].

Uit de beschikbare landeninformatie blijkt dat veel personen die in Griekenland internationale bescherming genieten en naar Griekenland terugkeren, in afwachting van de afgifte of verlenging van hun ADET minder sociale rechten zullen genieten (zoals hierboven is opgemerkt) en, afhankelijk van het geval, geconfronteerd kunnen worden met onzekere en precaire situaties terwijl zij wachten op het verkrijgen van hun ADET. Dezelfde informatie toont echter niet aan dat een persoon die in Griekenland internationale bescherming geniet en ernaar terugkeert noodzakelijkerwijze geconfronteerd zal worden met een situatie die de door het Hof van Justitie vastgestelde uitzonderlijke drempel van ernst bereikt, zoals hierboven beschreven, en die gekenmerkt wordt door de onmogelijkheid om in zijn meest elementaire behoeften op het vlak van huisvesting, voeding en hygiëne te voorzien.

Het Commissariaat-generaal onderstreept bovendien dat een begunstigde van internationale bescherming in Griekenland, in afwachting van de afgifte of hernieuwing van de verblijfstitel, en zodoende zonder sociale zekerheidsnummer (AMKA), géén toegang tot medische noodhulp ontzegd zal worden, op voorwaarde dat deze zich tot een openbaar ziekenhuis of medisch centrum wendt (zie: UNHCR Greece, Living In Greece – Access To Healthcare, en beschikbaar op https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare/; Country Report: Greece. Update 2023, op. cit.).

Het Commissariaat-generaal is bijgevolg van oordeel dat het risico om in een toestand terecht te komen die in strijd is met artikel 3 EVRM in wezen afhangt van de middelen, autonomie en zelfredzaamheid van de betrokkene om zelf diens rechten uit te oefenen en in diens levensonderhoud te (kunnen) voorzien.

Hoewel de algemene rapporten met betrekking tot de situatie en levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland volgens het Commissariaat-generaal niet volstaan om a priori te besluiten dat er in hoofde van elke (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming aldaar sprake zou zijn van een reëel risico op een schending van artikel 3 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens of artikel 4 Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie wegens systematische of structurele gebreken, meent de commissaris dat deze niettemin een precaire situatie schetsen waardoor voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van statushouders in Griekenland, evenals dat in dit verband rekening gehouden moet worden met "alle gegevens van de zaak." Bovendien is het volgens het Commissariaat-generaal mogelijk dat de persoon die om internationale bescherming verzoekt, kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid, buiten zijn wil en persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie [HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., punten 89 en 93 en HvJ 16 juli 2020, C- 517/17, ECLI:EU:C:2020:579, Addis, punt 52).

Bijgevolg zijn uw individuele situatie – in het bijzonder ingeval van een bijzondere kwetsbaarheid – en uw persoonlijke ervaringen in Griekenland van essentieel belang bij de beoordeling van uw verzoek, waarbij het aan u toekomt om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat u zich kan beroepen op de internationale beschermingsstatus die u in Griekenland werd verleend en dat de rechten die daaruit voortvloeien zodanig zijn dat hij niet terechtkomt in een staat van zeer verregaande materiële deprivatie, te weerleggen.

Het Commissariaat-generaal is echter van oordeel dat u er in casu niet in geslaagd bent om genoegzaam aan te tonen dat er in uw hoofde sprake zou zijn van "buitengewone omstandigheden die specifiek uzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat u bij terugzending naar de lidstaat die u reeds internationale bescherming heeft toegekend, vanwege uw bijzondere kwetsbaarheid, buiten uw wil en persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie."

Het Commissariaat-generaal wijst er namelijk op dat uit het geheel van de elementen in uw administratief dossier blijkt dat u uitermate zelfredzaam en autonoom bent. U ontving uw internationale beschermingsstatus op het moment dat u in de gevangenis zat (CGVS, p. 8). U was in staat om uw Palestijns paspoort te hernieuwen vanuit Griekenland en er vijfhonderd dollar voor te betalen (CGVS, p. 6). U kon duizend euro borg betalen om vrijgelaten te worden uit de gevangenis (CGVS, p. 11). Uw familie betaalde ongeveer 18.000,00 euro aan juridische bijstand aan uw broers en u in Griekenland en uw belangen worden momenteel nog steeds door deze advocaat behartigd (CGVS 23/26204, gehoor van 4 maart 2025, p. 7; CGVS, p. 9 en 15). Met behulp van uw broer in Zweden kwam u vrij uit de gevangenis (CGVS, p. 12). Na uw vrijlating uit de gevangenis slaagde u er in om naar Samos te reizen en hier uw verblijfskaart te verkrijgen (CGVS, p. 8 en 11). Om uw eerste dagen op Samos rond te komen, kreeg u geld van uw advocaat (CGVS, p. 13). Volgens uw verklaringen hielp uw advocaat u ook met uw administratie, namelijk om uw verblijfskaart en paspoort aan te vragen en te verlengen (CGVS, p. 9-10). Na twee of drie dagen op Samos vond u al een job op het eiland bij een Albanees (CGVS, p. 12-13). U werkte hier gedurende ongeveer anderhalf jaar en kreeg er behalve een job en een loon, ook onderdak en ontbijt aangeboden (CGVS, p. 13). Als u financieel niet rond kwam, stopte de echtgenote van uw werkgever u wat extra geld toe (CGVS, p. 14). Hierna slaagde u er in om van Samos naar Kreta te reizen en vervolgens per vliegtuig naar België te reizen (CGVS, p. ; Verklaring DVZ, punt 33). Met behulp van uw broer regelde u tickets van vijfhonderd of zevenhonderd euro (CGVS, p. 16). Uit dit alles kan enkel vastgesteld worden dat u uitermate zelfredzaam en ondernemend was. Verder blijkt ook dat u wat Grieks kan spreken en hierdoor zelfs door de Griekse politie ingezet werd als tolk (DVZ vragenlijst, punt 3.5). Verder beschikt u over een netwerk om u financieel bij te staan, namelijk uw broer in Zweden, uw moeder in Saoedi-Arabië en de echtgenote van uw Albanese werkgever in Samos (CGVS 23/26204, p. 7 en 10; CGVS 4, 6, 9, 11, 13, 14 en 16). Er kan dan ook aangenomen worden dat u voldoende autonoom bent en omringd en slagkrachtig bent om in Griekenland uw weg te vinden in afwachting van uw hernieuwde ADET, AMKA en AFM.

In het licht van het voorgaande, en ondanks de verhoogde waakzaamheid en voorzichtigheid die aan de dag gelegd moet worden bij de beoordeling van uw verzoek, dient te worden vastgesteld dat u niet aantoont dat u in geval van terugkeer niet in staat zal zijn om de nodige stappen te ondernemen voor de afgifte/hernieuwing

van uw ADET, noch dat u in afwachting van de afgifte/hernieuwing van deze ADET noodzakelijkerwijze in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie zult terechtkomen.

Waar u verder nog verklaart dat u niet naar Griekenland kan terugkeren omdat u daar gearresteerd zou worden gezien u uw probatievoorwaarden heeft geschonden, kan enkel opgemerkt worden dat dit simpelweg de consequenties zouden zijn van uw eigen gestelde gedrag (CGVS, p. 7, 11, 12, 15 en 16). Gezien u zelf aangeeft dat u uw voorwaarden geschonden heeft door naar België af te reizen, kan enkel geconcludeerd worden dat een arrestatie bij terugkeer naar Griekenland een logisch gevolg is van uw bewust gestelde acties. Dat u het niet al te nauw neemt met de geldende regels en wetten en u zich er terdege van bewust was dat u Griekenland niet mocht verlaten, blijkt ook uit hoe u uw vertrek uit Griekenland organiseerde. Zo liet u iemand anders uw vliegtuigtickets betalen, checkte een andere persoon voor u in op de luchthaven om controles te vermijden en reisde u bewust op een andere dag dan uw broer O. om de kans te verkleinen om jullie tickets "kwijt te spelen" (CGVS, p. 6 en 11). Ook hieruit kan afgeleid worden dat u prima uw plan wist te trekken in Griekenland en heel goed wist waar u mee bezig was.

U verklaart dat u bij terugkeer naar Griekenland eveneens problemen vreest met uw voormalige, Albanese werkgever op Samos omdat hij u ervan verdacht een affaire te hebben met zijn echtgenote (CGVS, p. 15-16) en ook met de Arabische gemeenschap omdat zij u er van verdenken samen te werken met de Griekse politie gezien u zich tweewekelijks moest melden bij de politie op Samos (CGVS, p. 15). Hierbij gaat het louter om hypothetische en blote beweringen die u op geen enkele manier weet te staven. Hierbij kan bovendien opgeworpen worden dat indien u daadwerkelijk problemen zou krijgen omwille van bovenstaande redenen, u zich kan richten tot de Griekse autoriteiten waar u zich toch tweewekelijks bij zou moeten aanmelden en u aldus toegang toe heeft.

Uit de informatie die u hebt verstrekt, blijkt geen voldoende significante kwetsbaarheid van uw kant die deze analyse zou kunnen wijzigen. Wat betreft uw beweerde MS-diagnose kan vooreerst opgemerkt worden dat u geen Belgische documenten neerlegt die deze diagnose bevestigt. Dit is erg opmerkelijk daar u op 20 december 2024 een medisch onderzoek (MRI-scan) onderging in België in het kader van "opvolging MS" ("Suivi de SEP"; document 13, p. 2). Uit dit document kan evenwel niet worden opgemaakt dat u effectief aan MS lijdt. Ook uit het oogheelkundig onderzoek dat u neerlegt blijkt dit niet (document 13, p. 3). Het CGVS is dan ook van oordeel dat uw gezondheidsprobleem, zoals gedocumenteerd in België niet in die mate gekarakteriseerd is dat het aan uw situatie in Griekenland een significant verhoogde graad van kwetsbaarheid verleent, en bijgevolg een andere perceptie van uw levensomstandigheden in dit land rechtvaardigt (CGVS, p. 3-5; document 11 en 13). Uit uw verklaringen inzake uw verblijf in Griekenland na uw vrijlating uit de gevangenis blijkt ook niet dat uw medische situatie uw dagelijks functioneren in de weg stond (zie hoger). Uit uw verklaringen en de door u neergelegde stukken blijkt ook dat u in Griekenland zowel tijdens uw gevangenisstraf als na uw vrijlating uit de gevangenis medische zorg verkreeg (CGVS, p. 4 en 14; document 11). Waar u hierbij aanhaalt dat de prijs voor uw medicatie erg hoog was en u deze niet kon betalen, kan opgemerkt worden dat uit uw verklaringen blijkt dat u over een uitgebreid en bemiddeld netwerk beschikt om u financieel bij te staan in geval van nood (zie supra) (CGVS, p. 4 en 15). Het CGVS merkt ook op dat u bij uw aankomst in België geen bijzondere procedurele noden hebt aangegeven (Vragenlijst "bijzondere procedurele noden DVZ"; Beoordeling bijzondere procedurele noden DVZ).

Het Commissariaat-generaal wijst erop dat personen die internationale bescherming genieten, om een sociale zekerheidsnummer (AMKA) te verkrijgen, zich binnen een maand na de afgifte van hun verblijfsvergunning (ADET) naar een dienstverleningscentrum voor de burger moeten begeven om hun voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA) om te zetten in een sociaalzekerheidsnummer (AMKA). Objectieve informatie wijst niet op bijzondere problemen bij het voltooien van deze procedures in de periode 2020-2023 (AIDA, Landenrapport: Griekenland. Update 2023, beschikbaar op : https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDAGR_2023-Update.pdf; Beneficiaries of international protection in Greece - Access to documents and socioeconomic rights , gepubliceerd door RSA/PRO ASYL, blz. 19, maart 2023, beschikbaar op : https://rsaegean.org/ wp-content/uploads/2023/03/2023-03_RSA_BIP.pdf; Beneficiaries of international protection in Greece - Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL in maart 2024 (beschikbaar op: https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf). U toont niet aan dat het voor u niet mogelijk was om uw AMKA aan te vragen of te activeren. Het komt aan de verzoeker toe om de nodige stappen te ondernemen om zijn rechten in Griekenland te doen gelden.

Zoals reeds aangekaart, blijkt uit voorliggende elementen niet dat de verlenging van uw ADET u ontzegd werd door de Griekse autoriteiten en zou u aldus eveneens in de mogelijkheid moeten zijn om ook uw AMKA aan te vragen of te verlengen (zie supra). U legt bovendien een document neer waarvan u verklaart de Griekse autoriteiten u hierin op de hoogte stelden van de mogelijkheid en de procedure om een AMKA en AFM aan te vragen (CGVS, p. 10; document 8). Nergens uit uw verklaringen blijkt dat u beroep zou hebben

gedaan op een overheidsinstantie of overheidsorganisatie om ondersteuning te krijgen. Het komt u als statushouder toe om de middelen die het recht en uw status in Griekenland u bieden terdege te gebruiken, hetgeen u allerminst aantoont.

De informatie toont aan dat zelfs als u deze stappen niet had ondernomen, en als u dus de stappen moet ondernemen die nodig zijn in geval van terugkeer om er een te verkrijgen, u niet verstoken zou zijn van gratis toegang tot medische noodhulp, op voorwaarde dat u naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat ("If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription") UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare, beschikbaar op : https://help.unhcr.org/ greece/living-in-greece/access-to-healthcare/; AIDA, Landenrapport: Griekenland. Update 2023, beschikbaar op : https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf; Refugee.info Greece - Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA) van 29 april 2024, beschikbaar op: https:// greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623). Verschillende Ngo's bieden ook medische en psychosociale hulp en begeleiding aan aan begunstigden van internationale bescherming in Griekenland (UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare, beschikbaar op : https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/accessto-healthcare; en Communication on the status of migration management in mainland Greece (p. 4, 12)). Toegang tot psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook mogelijk in bepaalde omstandigheden: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (UNHCR - Information Guide for Beneficiaries of International Protection – p. 42-44, beschikbaar op: https://migration.gov.gr/wp-content/uploads/2024/04/ENGLISH_BROCHURE.pdf).

Bijgevolg, en gelet op het feit dat u zich niet beroept op een bijzondere kwetsbaarheid die een zware, complexe en regelmatige behandeling zou vereisen, is het Commissariaat-Generaal van oordeel dat u niet hebt aangetoond dat u, in geval van terugkeer naar Griekenland, zou worden geconfronteerd met een situatie die in strijd is met artikel 3 EVRM wegens de moeilijkheden om toegang te krijgen tot medische verzorging.

De overige door u neergelegde documenten kunnen bovenstaande vaststellingen niet wijzigen. Zo bevatten uw Palestijnse paspoorten en identiteitskaart, de UNRWA-registratie van familieleden, de identiteitskaarten van uw ouders, uw geboorteakte, documenten aangaande uw verloving en in verband met de eigendommen van uw familie in Gaza louter identiteitsgegevens en persoonsgegevens dewelke in deze beslissing niet ter discussie staan. De documenten aangaande uw arrestatie, celstraf en vrijlating in Griekenland tonen aan dat u gearresteerd werd in Griekenland, een celstraf uitzat en gedeeltelijk vrijgesproken werd, hetgeen hier evenmin ter discussie staat, en louter bevestigen dat u uw probatievoorwaarden geschonden heeft. De foto's die u neerlegt aangaande verwondingen die u opliep in Gaza kunnen bovenstaande motivering evenmin omkeren, daar deze geen verband houden met uw verblijf in Griekenland.

Gelet op wat voorafgaat, moet worden besloten dat u het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, niet weerlegt. Bijgevolg zijn er géén feiten of elementen voorhanden die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° op uw specifieke omstandigheden in de weg staan, en wordt uw verzoek niet-ontvankelijk verklaard.

Volledigheidshalve kan nog opgemerkt worden dat ook de verzoeken om internationale bescherming van uw broers A. en O. niet-ontvankelijk verklaard werden.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de Minister op het feit dat u internationale bescherming werd verleend door Griekenland en dat u om die reden niet mag worden teruggezonden naar uw regio van herkomst."

2. Betreffende de urgente procedure

Verzoeker dient op 9 november 2025 een beroep tegen de beslissing *"niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU lidstaat)"* van de commissaris-generaal van 31 oktober 2025.

Op 15 september 2026 informeert de gemachtigde van de minister van Asiel en Migratie de Raad dat verzoeker sinds 26 augustus 2026 wordt vastgehouden met het oog op zijn overdracht via een gecontroleerd vertrek of onder geleide.

Artikel 2.28, § 1, eerste lid, 5°, van de RvV-wet bepaalt:

"§ 1. De urgente procedure is van toepassing bij een beroep ingesteld tegen:
(…)
5° een beslissing van de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen, waarbij de betrokkene, op het ogenblik van het indienen van het beroep, wordt vastgehouden of de betrokkene in de loop van een hangend beroep wordt vastgehouden en het verdere verloop van de procedure nog niet werd vastgesteld bij een beschikking bedoeld in artikel 2.42."

Gelet op wat voorafgaat, dient voorliggend beroep behandeld te worden middels de urgente procedure

3. Over de rechtspleging

De verwerende partij is niet ter terechtzitting verschenen.

Artikel 2.50 van de RvV-wet bepaalt als volgt:

"*Alle partijen verschijnen ter terechtzitting of zijn er vertegenwoordigd. Wanneer de verzoekende partij noch verschijnt noch vertegenwoordigd is, wordt het beroep verworpen. De andere partijen die niet zijn verschenen of niet vertegenwoordigd zijn, worden geacht in te stemmen met de vordering of het beroep*."

Deze bepaling houdt niet in dat de Raad op grond van de afwezigheid van de verwerende partij ter terechtzitting verplicht zou zijn het beroep gegrond te verklaren en aldus de verzoekende partij de vluchtelingstatus of de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen. Evenmin houdt deze bepaling een omkering van de bewijslast in. Zij heeft enkel tot gevolg dat de Raad de eventuele excepties en het verweer ten gronde in de nota met opmerkingen van de verwerende partij niet dient te beantwoorden.

4. Het verzoekschrift

4.1. In wat kan worden beschouwd als een enig middel werpt verzoeker op: "*schending zorgvuldigheidsbeginsel, materiële motiveringsverplichting en proportionaliteitsbeginsel*". Uit de uiteenzetting bij zijn enig middel blijkt dat verzoeker tevens de schending aanhaalt van artikel 3 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950 en goedgekeurd bij de wet van 13 mei 1955 (hierna: EVRM), en van artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie van 7 december 2000 (hierna: het Handvest).

4.2. Na een korte theoretische uiteenzetting over deze beginselen voert verzoeker aan dat de commissaris-generaal onvoldoende rekening heeft gehouden met zijn individuele situatie en met de algemene levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Hij betwist vooreerst de overweging dat hij nooit de intentie had om zich in Griekenland te vestigen. Hoewel hij deze vaststelling op zich niet tegenspreekt, meent hij dat hieraan geen doorslaggevende betekenis kan worden gehecht. Gelet op de volgens hem algemeen bekende tekortkomingen inzake opvang en integratiemogelijkheden in Griekenland, kan volgens verzoeker redelijkerwijze niet van hem worden verwacht dat hij eerst gedurende enige tijd tracht te integreren alvorens te kunnen vaststellen dat dit niet lukt.

Voorts betwist verzoeker dat hem kan worden tegengeworpen dat hij niet heeft aangetoond dat de Griekse autoriteiten weigerden zijn verblijfskaart (ADET) te verlengen. Volgens hem legt de commissaris-generaal hem hiermee een onevenredig zware bewijslast op. Dat hij in Griekenland over een advocaat beschikt, doet hieraan volgens hem geen afbreuk, aangezien deze mogelijk uitsluitend in het kader van zijn strafzaak optreedt of werd aangesteld. Wat de vaststelling betreft dat verzoeker bij een eerder interview verklaarde zijn verblijfstitel na zijn aankomst in België te hebben verloren, terwijl hij deze tijdens het persoonlijk onderhoud wel kon voorleggen, stelt hij dat hieruit niet zonder meer kan worden afgeleid dat hij hierover heeft gelogen. Het is volgens hem mogelijk dat hij op het ogenblik van het eerste interview niet over de kaart beschikte of dacht deze niet meer te hebben. Hij acht dit gegeven hoe dan ook niet doorslaggevend.

Verzoeker verwijst vervolgens uitvoerig naar recente landeninformatie over de situatie van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland, waaronder een informatieblad en een juridische analyse van OSAR uit 2024 en een rapport van RSA/Aegean uit 2024. Volgens hem blijkt hieruit dat begunstigden van internationale bescherming in Griekenland worden geconfronteerd met ernstige problemen inzake onder meer huisvesting, toegang tot de arbeidsmarkt, sociale bijstand en gezondheidszorg. Hij wijst in het bijzonder

op bureaucratische moeilijkheden bij het verkrijgen en verlengen van een ADET, de voorwaarden voor het verkrijgen of activeren van een AFM en AMKA, het ontbreken van specifieke sociale bijstand, problemen bij de toegang tot gezondheidszorg en het risico op dakloosheid en extreme armoede. Tevens verwijst hij naar de door OSAR gesignaleerde moeilijkheden om tegen de ontzegging van socio-economische rechten een daadwerkelijk rechtsmiddel aan te wenden.
Verder wijst verzoeker erop dat volgens de door hem aangehaalde informatie in januari 2023 een inbreukprocedure tegen Griekenland werd ingeleid wegens de wijze waarop bepaalde socio-economische rechten van begunstigden van internationale bescherming worden gewaarborgd en dat Griekenland in 2024 verschillende keren door het EHRM werd veroordeeld, onder meer wegens schendingen van artikel 3 van het EVRM. Daarnaast verwijst hij naar een artikel van 10 oktober 2025 waarin melding wordt gemaakt van een vermindering van de financiële steun voor statushouders met dertig procent en van de stopzetting van het HELIOS-programma.

Volgens verzoeker kan deze landeninformatie niet anders worden gelezen dan dat in Griekenland sprake is van systeemfouten die een groot risico op een schending van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest meebrengen. Hij besluit hieruit dat de commissaris-generaal onzorgvuldig is geweest bij het vergaren van de informatie over de situatie van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland en niet gekeken heeft naar "*the law in practice*".

4.3. Verzoeker vraagt in hoofdorde om de bestreden beslissing te hervormen en hem de vluchtelingenstatus toe te kennen, in ondergeschikte orde, de subsidiaire beschermingsstatus te verlenen en, in uiterst ondergeschikte orde, om de bestreden beslissing te vernietigen en het dossier terug te sturen naar het CGVS voor verder onderzoek.

4.4. Verzoeker verwijst ter ondersteuning van zijn betoog naar de volgende informatiebronnen:
"*Stuk 4 2024 Factsheet Griekenland FR*
Stuk 4a 2024 Factsheet Griekenland vertaling
Stuk 5 Juridische analyse
Stuik 6 2024 RSA BIP
Stuk 7 2024 Infomigrants 10.10.2025."

5. Nieuwe elementen

Op 21 september 2026 legt de verwerende partij, overeenkomstig artikel 2.20, § 2, tweede lid, 2°, a) van de RvV-wet een aanvullende nota neer waarbij volgende nieuwe elementen ter kennis worden gebracht:

- "*COI Focus. GRECE. Accès aux soins de santé et détention d'un AMKA*", gepubliceerd op 7 augustus 2026;
- "*Country Report : Greece. Update 2025*", gepubliceerd door AIDA/ECRE in juli 2026;
- "*COI Focus Griekenland. HELIOS+ en Helios Junior*", gepubliceerd door Cedoca op 17 juni 2026;
- "*Recognised Refugees 2026. Access of beneficiaries of international protection to documents and socio-economic rights*", gepubliceerd door RSA in april 2026;
- "*COI Focus. GRECE. Activation de l'AMKA et accès au marché du travail*", gepubliceerd op 13 februari 2026.

6. Beoordeling van het beroep

6.1. Inzake beroepen tegen de beslissingen van de commissaris-generaal beschikt de Raad over volheid van rechtsmacht. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingsdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil. Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van de verzoeker daarop. Hij dient verder niet op elk aangevoerd argument in te gaan.

De Raad moet zijn bevoegdheid uitoefenen op een wijze die tegemoetkomt aan de verplichting om een daadwerkelijk rechtsmiddel bij een rechterlijke instantie te voorzien, met name ervoor zorgen dat het daadwerkelijk rechtsmiddel een volledig en *ex nunc* onderzoek omvat van zowel de feitelijke als juridische gronden, met inbegrip van, indien van toepassing, een onderzoek van de behoefte aan internationale bescherming.

6.2. De bestreden beslissing is geschraagd op artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet). Dit artikel voorziet in de mogelijkheid om een verzoek om

internationale bescherming van een vreemdeling niet-ontvankelijk te verklaren wanneer deze reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie. Artikel 57/6, § 3, van de Vreemdelingenwet vormt de omzetting naar Belgisch recht van artikel 33, lid 2, a), van de richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (wetsontwerp van 22 juni 2017 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en van de wet van 12 januari 2007 betreffende de opvang van asielzoekers en van bepaalde andere categorieën van vreemdelingen, *Parl.St.* Kamer 2016-2017, nr. 54 2548/001, 101).

De Raad wijst erop dat de Verordening (EU) 2024/1348 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 tot vaststelling van een gemeenschappelijke procedure voor internationale bescherming in de Unie en tot intrekking van richtlijn 2013/32/EU (hierna: Verordening (EU) 2024/1348) met ingang van 12 juni 2026 van toepassing is. Artikel 79, lid 3, van deze verordening verduidelijkt evenwel dat zij van toepassing is op procedures voor het verlenen van internationale bescherming met betrekking tot verzoeken die vanaf 12 juni 2026 worden ingediend. Verzoeken om internationale bescherming die vóór die datum zijn ingediend, blijven onderworpen aan richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (hierna: de Procedurerichtlijn). Aangezien verzoeker zijn verzoek om internationale bescherming op 22 augustus 2023 heeft ingediend, wordt de onderhavige procedure derhalve beheerst door de Procedurerichtlijn en door de ter omzetting daarvan vastgestelde nationale bepalingen.

6.3. In het kader van de aangevoerde schending van de materiële motiveringsplicht stelt de Raad vooreerst vast dat verzoeker de bestreden beslissing in het geheel niet aanvecht of betwist waar daarin wordt geoordeeld dat in zijn hoofde geen bijzondere procedurele noden konden worden vastgesteld, dat redelijkerwijze kan worden aangenomen dat zijn rechten werden gerespecteerd en dat hij kon voldoen aan zijn verplichtingen.

6.4. Zoals reeds aangestipt, is de bestreden beslissing geschraagd op artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet. Dit artikel voorziet in de mogelijkheid om een verzoek om internationale bescherming van een vreemdeling niet-ontvankelijk te verklaren wanneer deze reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie.

Uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat verzoeker in Griekenland op 5 december 2018 een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend, dat hem op 3 september 2020 de vluchtelingenstatus werd toegekend en dat hij in bezit werd gesteld van een Griekse verblijfsvergunning, geldig tot 2 september 2023 (AD, stuk 5, Documenten neergelegd door de verzoeker, nr.12; stuk 6, Landeninformatie, *Eurodac Marked Record*, *d.d.* 24 augustus 2023).

Er liggen geen concrete elementen voor waaruit blijkt dat verzoeker actueel niet meer over een beschermingsstatus zou beschikken. Evenmin bevat het rechtsplegingsdossier concrete gegevens of verifieerbare elementen die aantonen dat er sprake zou zijn van een intrekking of opheffing van de aan verzoeker verleende status, noch bevat het enige concrete aanwijzing in die zin.

Bijgevolg wordt *in casu* vermoed dat verzoeker geen nood heeft aan internationale bescherming in België, precies omdat hij reeds internationale bescherming geniet in een ander land, met name Griekenland. Om deze reden werd verzoekers beschermingsverzoek niet-ontvankelijk verklaard op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet.

In dit kader brengt de Raad in herinnering dat het Unierecht steunt op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen, zoals is bepaald in artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie. Deze premisse impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de in het Handvest erkende grondrechten, met name in de artikelen 1 en 4 van het Handvest, waarin een van de fundamentele waarden van de Unie en haar lidstaten is vastgelegd.

Het beginsel van het wederzijds vertrouwen tussen de Europese lidstaten vereist dat België, behoudens uitzonderlijke omstandigheden, ervan uitgaat dat Griekenland en alle andere lidstaten het Unierecht en met name de door dat recht erkende grondrechten in acht nemen. Bijgevolg moet in het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel worden aangenomen dat de behandeling van personen die internationale bescherming genieten in elke EU-lidstaat in overeenstemming is met de vereisten van het Handvest, met name de artikelen 1 en 4, met het Verdrag van Genève en met het EVRM (HvJ 19 maart

2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a.*, pt. 83-85, en de aldaar aangehaalde rechtspraak).

Dit wederzijds vertrouwensbeginsel betreft volgens de relevante rechtspraak van het Hof van Justitie evenwel een weerlegbaar vermoeden. Er kan immers volgens het Hof van Justitie niet worden uitgesloten dat de werking van dit stelsel in de praktijk in een bepaalde lidstaat grote moeilijkheden ondervindt en dat dus een ernstig risico bestaat dat personen die om internationale bescherming verzoeken in die lidstaat worden behandeld op een wijze die hun grondrechten schendt (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17*, Ibrahim e.a.*, pt. 86).

De weerlegging van het wederzijds vertrouwensbeginsel vereist evenwel dat er sprake is van een ernstig risico op een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest in geval van overbrenging naar een andere lidstaat. Het vermoeden wordt weerlegd wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de betrokken verzoeker, als persoon die deze bescherming geniet in die andere lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, ptn. 50-51; beschikkingen van 13 november 2019, *Hamed en Omar*, C-540/17 en C-541/17, pt. 35).

De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, pt. 50-51 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, *Ibrahim e.a.*, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 90 en 101; zie ook HvJ 18 juni 2024, QY/Bondsrepubliek Duitsland, C-735/22, pt. 52-54).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van "*tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken*", dan vallen deze tekortkomingen bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, wat afhangt van alle gegevens van de zaak (HvJ 19 maart 2019, *Ibrahim e.a.*, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 89).

Het kan voorts niet volledig worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid, wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, pt. 52 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163/17, *Jawo*, pt. 95).

De Raad brengt verder nog in herinnering dat situaties die geen "zeer verregaande materiële deprivatie" teweegbrengen, volgens het Hof van Justitie niet van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt:
- door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden;
- door de omstandigheid dat begunstigden van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan deze die in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat;
- door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuwe verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend;
- door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten; of
- door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigden.

Schendingen van de bepalingen van hoofdstuk VII van de (voormalige) richtlijn 2011/95/EU (heden hoofdstuk VII van de Verordening (EU) 2024/1347) die niet leiden tot een schending van artikel 4 van het Handvest, beletten niet om een beschermingsverzoek op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet niet-ontvankelijk te verklaren (HvJ 19 maart 2019, *Ibrahim e.a,* ptn. 91-94 en HvJ 19 maart 2019, C-163/17, Jawo, ptn. 93-97)

6.5. Verzoeker betoogt in essentie dat hij bij een terugkeer naar Griekenland een reëel risico loopt om terecht te komen in een situatie van verregaande materiële deprivatie, wat een schending inhoudt van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest.

6.6. Vooreerst wordt de situatie onderzocht van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en dit op basis van de meest recente en volledige landenrapporten waarover de Raad in de huidige fase van de procedure beschikt.

Het Hof van Justitie heeft reeds herhaaldelijk het belang benadrukt van "*objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens en afgemeten aan het beschermingsniveau van de door het Unierecht gewaarborgde grondrechten*" voor de beoordeling van de vraag of de te verwachten leefomstandigheden die een verzoeker als statushouder in die andere lidstaat zou aantreffen, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van artikel 4 van het Handvest (HvJ 19 maart 2019, *Ibrahim e.a.*, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, ptn. 88-89; beschikkingen van 13 november 2019, *Hamed en Omar*, C-540/17 en C-541/17, pt. 38).

Beide partijen leggen heden verschillende rapporten voor van gespecialiseerde instellingen of organisaties die de actuele situatie van statushouders in Griekenland onderzoeken, zowel wat betreft de inhoud van de in de artikelen 24 tot en met 35 van de voormalige richtlijn 2011/95/EU bedoelde rechten en voordelen waarop zij als statushouders aanspraak maken (onder meer m.b.t. werk, huisvesting, sociale voorzieningen en gezondheidszorg), als wat betreft de toegang tot deze rechten en voordelen. Dit komt overeen met de artikelen 24 tot en met 36 van de Verordening EU 2024/1347. Ook de situatie van statushouders bij terugkeer naar Griekenland na verblijf elders buiten het Griekse grondgebied wordt hierin belicht en besproken.

Uit de verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Uit het geheel van de informatie beschikbaar in het rechtsplegingsdossier blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is van begunstigden van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – geconfronteerd kunnen worden met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, gericht op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouders. In februari 2022 heeft Griekenland een nationale strategie voor integratie vastgesteld, waarin de noodzaak van een alomvattende integratieaanpak wordt erkend. Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van igo's en ngo's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Tekortkomingen in de uitvoering van de bestaande wetgeving vormen evenwel een aanzienlijke belemmering voor een soepele integratie. Deze belemmeringen hebben onder meer betrekking op de afgifte en verlenging van verblijfsvergunningen, formaliteiten voor de afgifte van basisdocumenten (zoals gezondheidsverzekering, bankrekeningen, belastinggegevens), erkenning van kwalificaties, toegang tot werk en onderwijs, toegang tot huisvesting en in het algemeen een gebrek aan huisvesting in Griekenland (*"Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-14).

Uit de landeninformatie volgt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om hun rechten en voordelen als statushouder in Griekenland te doen gelden, zoals deze voortvloeien uit de artikelen 24 tot en met 35 van de voormalige richtlijn 2011/95/EU en de huidige artikelen 24 tot en met 36 van de Verordening EU 2024/1347, en die hen toegang verschaffen tot basisvoorzieningen, zoals toegang tot werk, huisvesting, gezondheidszorg, en sociale voorzieningen.

Het gaat meer bepaald om de afgifte van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET immers een voorwaarde is voor het verkrijgen van een sociale zekerheidsnummer (AMKA), terwijl het bezit van een AFM, al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, o.a., het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een

AMKA een voorwaarde uitmaakt om, o.a., toegang te krijgen tot sociale voorzieningen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 12, 24; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights",* RSA/PRO ASYL, maart 2025; *"Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights",* RSA/PRO ASYL, april 2026; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, juli 2026, p. 287-290). Naast voormelde documenten hebben statushouders in Griekenland ook een reisdocument nodig om een bankrekening te openen of om toegang te hebben tot het platform van het ministerie van Financiën (AADE) en het online belastingplatform 'Taxisnet' (*"Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, juli 2026, p. 280-281). Zowel erkende vluchtelingen als subsidiaire beschermden kunnen reisdocumenten van de Griekse overheden verkrijgen (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, *"Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, juli 2026, p. 277-281).

Statushouders moeten evenwel belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels overwinnen om toegang te krijgen tot voormelde officiële documenten. Het verkrijgen en vernieuwen van bepaalde documenten blijkt vaak complex te zijn, waarbij administratieve obstakels veel statushouders ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals gezondheidszorg, huisvesting, sociale voorzieningen, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 4-6, 20 en 22; *"Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, juli 2026, p. 254-257).

A. Eerste afgifte van een ADET

Volgens de zogenaamde ADET-verordening wordt de beslissing tot toekenning van een ADET in principe opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. In elk geval moet de beslissing tot toekenning van een ADET aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming. Dit is overeenkomstig een omzendbrief van het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Ondanks deze regel geeft de Griekse asieldienst op dit moment nog steeds ADET-beslissingen als aparte administratieve handelingen af, die ze samen met de beslissing over de goedkeuring van de asielaanvraag aan de betrokken statushouder meedeelt.

Vervolgens moeten statushouders binnen zes maanden per e-mail een afspraak maken met de Griekse politie om de nodige documenten en vingerafdrukken voor de daadwerkelijke fysieke afgifte van een ADET voor te leggen. De Griekse politie tracht de afspraken binnen 10 dagen na de e-mail vast te leggen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen, met pasfoto's en een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt. Het duurt vervolgens 1 tot 2 maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk verwittigd dat hun ADET gedrukt is en/of klaar is om te worden opgehaald. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald. Er wordt van statushouders verwacht dat zij deze lijsten dagelijks nakijken (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 5-17; *"Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 8-24; "*Country Report: Greece. Update 2024"*, *"Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, juli 2026, p. 253-254).

B. Fiscaal registratienummer (AFM)

Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen personen die voor 31 december 2020 een beschermingsverzoek indienden en zij die na 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend.

Sinds 31 december 2020 wordt automatisch een fiscaal registratienummer (AFM) aangemaakt bij het beschermingsverzoek. Personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, krijgen bijgevolg automatisch een AFM-nummer wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen. De instanties die belast zijn met de registratie van hun verzoek vervolledigen de procedure voor de uitgifte van een AFM online en reiken daarbij een AFM-certificaat uit aan de verzoekers. Een statushouder die na 31 december 2020 een beschermingsverzoek indiende, zou in principe een AFM-nummer moeten hebben. Wanneer internationale bescherming wordt verleend, gaat deze AFM mee over naar de ADET.

Na het verkrijgen van internationale bescherming en een verblijfsvergunning moet een statushouder vervolgens een afspraak maken bij het bevoegde belastingkantoor (DOY) om de gegevens van zijn AFM bij te werken. Dit is evenwel niet mogelijk indien de ADET is verstreken. Personen die automatisch een AFM-nummer hebben gekregen, kunnen geen TAXISnet-codes, die noodzakelijk zijn voor transacties met

AADE en andere publieke diensten, aanvragen zonder voorafgaandelijk hun gegevens te hebben geactualiseerd bij het belastingkantoor. Aanvragen voor TAXISnet-codes moeten online gebeuren via het AADE-platform dat enkel beschikbaar is in het Grieks. Na de aanvraag wordt een afspraak gemaakt met het bevoegde belastingkantoor om de TAXISnet-codes te ontvangen.

Personen die voor 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend, die geen AFM-nummer hebben verkregen en wier ADET nog geldig is, kunnen een AFM-nummer aanvragen via een videogesprek met een medewerker van de bevoegde autoriteit. Ook kan een AFM-nummer aangevraagd worden door een bezoek van de persoon of een gemachtigde aan het plaatselijke belastingkantoor (DOY) in de woonplaats van de statushouder. Bij de registratie bij dit belastingkantoor wordt om een adresbewijs gevraagd. Dit kan een certificaat van een opvanglocatie zijn, een energierekening of een kopie van een huurcontract op naam van de statushouder. Statushouders die dakloos zijn of geen adresbewijs kunnen overleggen, kunnen geen AFM-nummer verkrijgen. Als gevolg hiervan kunnen zij geen belastingaangifte indienen of een belastingverklaring ontvangen.

Een AFM-nummer wordt automatisch gedeactiveerd eens de ADET vervalt en kan niet worden gebruikt tot de ADET wordt verlengd (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 19-20; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 20-21).

C. Afgifte en activering van een AMKA

Een AMKA, dit is een sociale zekerheidsnummer, is vereist voor, onder meer, de toegang tot sociale voorzieningen, de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Samen met de afgifte van de verblijfsvergunning is de Griekse asieldienst verplicht om statushouders te informeren dat zij voortaan in aanmerking komen voor een AMKA en dat zij binnen één maand de wettelijk vereiste stappen moeten ondernemen om dit nummer aan te vragen (*"Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, juli 2026, p. 254). Om een AMKA te verkrijgen, moet de statushouder de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig sociale zekerheidsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg, zgn. PAAYPA) om te zetten in een AMKA, een sociale zekerheidsnummer. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. De omzetting gebeurt niet automatisch maar moet worden gevraagd. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET kunnen de afgifte van een AMKA beïnvloeden en dus ook de toegang voor statushouders tot het gezondheidszorgsysteem.

Sinds de AMKA-verordening van 23 december 2023 is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van *"een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt"*. De redenering hierachter is dat mensen die hun ADET niet verlengen geen belang meer hebben bij een AMKA, aangezien zij niet meer in Griekenland verblijven en daarom niet meer onder het Griekse sociale zekerheidsstelsel vallen. Deze verordening is ingegeven vanuit de gedachte om arbeidsmigratie en sociale zekerheid aan elkaar te koppelen. Een onbedoeld gevolg is dat de AMKA van statushouders bij het aflopen van hun ADET wordt gedeactiveerd, ook indien er een verlengingsaanvraag in behandeling is. De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP (dienstencentrum voor burgers) of e-EFKA (nationaal fond voor sociale zekerheid). Sinds 22 december 2024 vallen de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel.

Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven. Om de daarbij horende rechten van o.m. gezondheidszorg en sociale voorzieningen te genieten, moet dit AMKA-nummer vervolgens worden geactiveerd. In tegenstelling tot wat in de wet is bepaald, kunnen statushouders hun AMKA niet onder dezelfde voorwaarden activeren als Griekse burgers. Artikel 6 (5) van de AMKA-verordening bepaalt dat derdelanders hun wettelijk verblijf alsook hun (daadwerkelijk) verblijf in Griekenland moeten aantonen en stipuleert welke stukken daartoe moeten worden voorgelegd. Wettelijk verblijf word in beginsel aangetoond door het voorleggen van een geldig paspoort van een derde land of een geldig reisdocument alsook een geldige verblijfstitel voor Griekenland met recht op toegang tot de arbeidsmarkt. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat artikel 6 (5) uitdrukkelijk stipuleert dat statushouders zijn vrijgesteld van het voorleggen van een geldig paspoort of reisdocument, zodat het voorleggen van een geldige ADET in beginsel volstaat als bewijs van wettelijk verblijf (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 23; *"Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 34-39). Een bewijs van (daadwerkelijk) verblijf in Griekenland kan bestaan uit onder meer één van de volgende documenten: een fiscaal woonplaatsattest, eigendomsbewijs, huurovereenkomst, verklaring van gratis concessie of inwoning, verblijfsbewijs in het kader van bepaalde huisvestingsprogramma's, certificaat van verblijf in een studentenaccommodatie,…. Daklozen kunnen dit document vervangen door een certificaat van gebruik van een slaapzaal of een certificaat afgegeven door de gemeentelijke sociale dienst of het

gemeenschapscentrum. Gedetineerden moeten een certificaat van detentie overleggen. Daarnaast moeten statushouders ook een bewijs van werk voorleggen, zoals een certificaat van aanwerving van een werkgever (een "*employment hiring certificate from an employer"* in de Engelse vertaling van de reeds geciteerde AMKA-verordening; in het *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"* van september 2024 worden ook de termen *"intentieverklaring van een werkgever"* en *"werkgeversverklaring"* gebruikt), een arbeidsovereenkomst die is *geüpload* in het informatiesysteem van het ministerie van Werkgelegenheid (ERGANI), een verklaring van de bevoegde belastingdienst dat men als zelfstandige is begonnen of een bewijs van studie.

Met deze laatste voorwaarde behandelt de Griekse wet statushouders anders dan Griekse en Unieburgers, voor wie de bovenstaande vereisten alternatief en niet cumulatief gelden.

De eis dat alle statushouders een certificaat van aanwerving van een werkgever of een in ERGANI *geüpload* arbeidscontract of een verklaring van zelfstandig ondernemerschap van de bevoegde belastingdienst moeten indienen voor de activering van de AMKA, heeft tot gevolg dat statushouders die nog niet legaal werken of vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, automatisch worden uitgesloten van toegang tot openbare gezondheidszorg en sociale voorzieningen.

De Griekse ombudsman en de Europese Commissie hebben hierover reeds hun bezorgdheden geuit. Het Griekse ministerie van Migratie en Asiel heeft toegegeven dat een wetswijziging nodig is, die tot nu toe niet is doorgevoerd. Ten slotte zorgt de eis van een 'geldige' verblijfsvergunning (ADET) voor een actieve AMKA voor ernstige problemen in de praktijk, omdat de AMKA automatisch wordt gedeactiveerd op de dag nadat de verblijfsvergunning is verlopen, als deze niet is verlengd of als de internationale of tijdelijke beschermingsstatus is ingetrokken. Dit betekent dat de eventuele lange wachttijden voor de verlenging van de ADET (zie *infra*) onvermijdelijk invloed hebben op de activeringsstatus van de AMKA.

Daarnaast volgt uit artikel 7, lid 1, c) van de AMKA-verordening dat de AMKA eveneens wordt gedeactiveerd wanneer er niet langer sprake is van een actueel verblijf in Griekenland. Een AMKA wordt volgens artikel 8 van de AMKA-verordening gereactiveerd als aan de voorwaarden van artikelen 5 en 6 van de verordening is voldaan (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-24; *"Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 39; "*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 20-22; *"Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, juli 2026, p. 291; COI Focus Grèce, Activation de l'AMKA et accès au marché du travail, 13 februari 2026 en vertaling van de AMKA wetgeving).

D. Afgifte van reisdocumenten

Het verkrijgen van een reisdocument in Griekenland voor statushouders gebeurt niet automatisch. Dit document kost 84,40 euro voor volwassenen en 73, 60 euro voor kinderen. Om het te verkrijgen, moeten statushouders bij het bevoegde paspoortbureau van de Griekse politie een afspraak maken om een aanvraag in te dienen. Zij moeten daarvoor alle vereiste documenten (inclusief het betalingsbewijs via een Grieks online platform) voorleggen, zoals hun geldige ADET, het elektronische betalingsbewijs, en pasfoto's voorleggen. Personen die subsidiaire bescherming genieten, moeten ook een verklaring van hun diplomatieke dienst overleggen waarin wordt bevestigd dat zij geen nationaal paspoort kunnen verkrijgen. Deze stap brengt extra kosten met zich mee. Om te weten of het reisdocument klaar is, moet een lijst worden geraadpleegd die regelmatig online wordt gepubliceerd. Een reisdocument kan alleen persoonlijk worden afgehaald bij het regionaal asielkantoor (RAO) in Athene, Thessaloniki of Kreta (*"Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, juli 2026, p. 277-281; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 18-19; *"Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 24; Refugee.info Greece, *Travel Documents Greece*).

E. Huisvesting

Van statushouders in Griekenland wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven 30 dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 3; *"Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, April 2026, p. 4).

Het zogenaamde HELIOS-project (*Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection*) was in de periode van juli 2019 tot juli 2022 het voornaamste officiële integratieprogramma in Griekenland voor statushouders. Het HELIOS-project werd geïmplementeerd door de Internationale Organisatie voor

Migratie (IOM) met de steun van de EU ten bedrage van 60 miljoen euro en de bijstand van verschillende NGO's en lokale besturen. Sinds 1 januari 2022 werden het beheer en de financiering van het HELIOS-project overgenomen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Dit is tot op heden het belangrijkste integratieproject in Griekenland geweest. Via dit project hebben 47 753 begunstigden van internationale bescherming welkomstcursussen, scholing en ondersteuning bij het vinden van werk gekregen. Het project verleende ook huisvestingssteun en organiseerde activiteiten die mensen hielpen aansluiting te vinden en een bijdrage te leveren aan hun nieuwe gemeenschap. Vanaf de start van het project tot 31 oktober 2024 hebben 10 816 huishoudens actieve ondersteuning in de vorm van huursubsidie ontvangen. Het HELIOS-project liep officieel af op 30 november 2024 en was reeds gestopt met het ontvangen van nieuwe inschrijvingen en het verlenen van de meeste essentiële diensten sinds 1 september 2024.

Het werd vanaf januari 2025 vervangen door het HELIOS+-project, gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF+), om de voortzetting van dit integratieprogramma op lange termijn te waarborgen. Daarnaast werd er ook een Helios Junior programma opgestart. HELIOS+ en Helios Junior zijn twee integratieprogramma's van de IOM, gericht op begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming in Griekenland. Beide programma's zijn mee ontworpen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. De IOM coördineert de programma's en Griekse NGO's of Griekse afdelingen van internationale NGO's voeren deze in heel het land uit. Het aantal begunstigden, het budget en de looptijd van HELIOS+ liggen per regio vast in toekenningsbesluiten van de nationale overheid. Deze aspecten variëren van regio tot regio. HELIOS+ loopt van 1 januari 2025 tot ten laatste 30 juni 2027. Ook Helios Junior heeft een vastgelegd aantal begunstigden en loopt tot mei 2027. De IOM bepaalt de toelatingscriteria. Dit project sluit volgens de IOM volledig aan bij de Nationale Strategie voor Integratie van de Griekse overheid, maar met een specifieke focus op het verbeteren van de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt.

HELIOS+ verstrekt een of meerdere integratiediensten aan begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, met focus op vijf domeinen:
- loopbaanbegeleiding en aansluiting op de arbeidsmarkt via training en contact met werkgevers;
- individuele ondersteuning inzake toegang tot sociale en openbare diensten;
- integratiecursussen met taalonderwijs Grieks en de cursus *"the European way of life"*, en vorming in sociale vaardigheden;
- huisvestingsondersteuning voor zelfstandig wonen: met huursubsidies voor maximaal twaalf maanden en een eenmalige bijdrage in de installatiekosten (bijdrage zelfstandig leven), en hulp bij het zoeken van een verblijf;
- gemeenschapsgerichte activiteiten die sociale cohesie en culturele uitwisseling stimuleren.

Statushouders die een huursubsidie ontvangen, moeten verplicht deelnemen aan de vormingen in de volgende drie domeinen: de individuele loopbaanbegeleiding, de individuele ondersteuning bij sociale en openbare diensten en alle integratiecursussen. Zij ontvangen een bijdrage voor zelfstandig leven en een huursubsidiebedrag volgens de grootte van hun huishouden. Statushouders die verhuizen naar een aangewezen gebied buiten de grote steden, krijgen vier extra maandelijkse huurtoelagen als aanmoediging.

Op het online platform www.heliospiti.com is betaalbare huisvesting beschikbaar, specifiek bedoeld voor HELIOS+. Het IOM-project *Providing Assistance for Transitioning Housing Solutions* (PATHS) voorziet een uitbreiding van dit platform, niet alleen in Griekenland maar ook in België en Frankrijk. PATHS wordt gefinancierd door ESF+ en loopt van 1 november 2024 tot 31 oktober 2027. Sommige woningen zijn gekoppeld aan speciale ondersteuningsprogramma's zoals HELIOS+, maar PATHS richt zich in wezen op huisvesting voor alle begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming.

Het HELIOS+-programma richt zich op twaalf van de dertien regio's van het land. Volgens de *factsheet* van de IOM zijn er per 31 juli 2025 acht HELIOS+-centra verdeeld over zes regio's. Er zijn twee centra in Centraal-Macedonië en Kreta en telkens één centrum in Attica, Peloponnesos, Thracië en West-Griekenland. Deze centra zullen de bestaande Integratiecentra voor Migranten (*Kéntro Ensomátosis Metanastón,* KEM) aanvullen en samenwerken met lokale diensten. De IOM zegt te focussen op regio's en gemeenten waar nog geen integratiecentra bestaan. De bestaande KEM's geven aan migranten informatie, vorming, advies en ondersteuning bij integratie, juridische kwesties, sociale diensten en toegang tot de arbeidsmarkt. Ze werken samen met lokale instanties en verwijzen door naar gespecialiseerde diensten. Het personeel bestaat uit onder andere een intercultureel bemiddelaar, een maatschappelijk werker, een migratiejurist en een psycholoog. De website van het ministerie van Migratie en Asiel vermeldt tien KEM's in zes regio's.

Kandidaten voor het Helios+-programma moeten volgens de procedure voldoen aan de drie volgende criteria:

(i) wettelijke status: ze moeten officieel een besluit hebben gekregen van de Griekse asieldienst waarin internationale bescherming is toegekend (vluchtelingenstatus of subsidiaire bescherming), of ze moeten begunstigden zijn van tijdelijke bescherming in Griekenland op basis van het Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van de Europese Unie, of ze moeten via gezinsherenigingsprocedures met een

vluchteling naar Griekenland zijn overgeplaatst volgens de relevante wetgeving, of ze moeten een verblijfsvergunning van gelijke duur hebben als gezinsleden van een begunstigde van internationale bescherming volgens de relevante wetgeving;
(ii) arbeidsstatus: aanvragers moeten op het moment van registratie bij HELIOS+ werkloos zijn, met een geldige werkloosheidskaart van de openbare dienst voor arbeidsvoorziening (*Dimosia Ypiresía Apascholísis*, DYPA);
(iii) registratietermijn: begunstigden moeten zich binnen een termijn van maximaal 24 maanden registreren vanaf het moment dat zij een bepaalde juridische status hebben gekregen. Iemand die meer dan 24 maanden geleden een van deze beslissingen heeft ontvangen, komt bijgevolg niet in aanmerking. De exacte registratietermijn kan afhankelijk van de regio ook minder dan 24 maanden zijn, want de looptijd van HELIOS+ verschilt van regio tot regio. Verder moeten begunstigden zich uiterlijk zes maanden vóór de einddatum van het betreffende regionale project inschrijven.

Deelname aan HELIOS+ is mogelijk voor een periode van maximaal 18 maanden. De procedure staat in het Arabisch, Frans, Grieks en Oekraïens op de website van IOM. De online brochure over HELIOS+ is beschikbaar in zeven talen: het Arabisch, Engels, Farsi/Dari, Frans, Grieks, Oekraïens en Somali. IOM heeft ook een Facebookpagina over HELIOS+. Verder is er een HELIOS+ Helpline via Telegram. De selectie van de deelnemers gebeurt volgens IOM uitsluitend op basis van twee criteria: of iemand voldoet aan de voorwaarden (geschiktheid) en de volgorde van aanmelding. Als het aantal plaatsen in een regio al bezet is, komt men op een wachtlijst ("*finalist*"). Eerdere inschrijvingen blijven geldig. De website en brochures van de IOM maken geen melding van voorrangsgroepen.

Er is een bezorgdheid dat het nieuwe HELIOS+-project lijkt te zijn ontworpen op een kleinere schaal die niet beantwoordt aan de werkelijke behoeften van de vluchtelingenpopulatie in Griekenland (*"COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior"*, 17 september 2025, Cedoca, p. 2-12; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 29-30; *"Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, April 2026, p. 47; *"Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-13).

Helios Junior richt zich volgens de website van de IOM op voormalige niet-begeleide minderjarigen die legaal in Griekenland verblijven. Niet alleen begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, maar ook geregistreerde asielzoekers met een asielzoekerskaart kunnen zich voor dit programma aanmelden. Over de leeftijdsgrens is de informatie niet eenduidig. Statushouders moeten volledig zelfstandig kunnen functioneren, het individuele integratieplan volgen en mogen geen verslavende middelen gebruiken. Dit programma werkt met voorrangsgroepen. De brochure maakt niet duidelijk welke criteria hierbij prioritair zijn. De brochure en de website van de IOM, respectievelijk in het Grieks en in het Engels, geven duidelijke informatie over de procedure. Er is een folder met informatie in zeven talen: het Arabisch, Engels, Farsi, Frans, Grieks, Somali en Urdu.
De IOM stelt dat verschillende instanties mee de aanvraag kunnen indienen, zoals opvangcentra voor niet-begeleide minderjarigen, NGO's, enz. De startdatum van dit programma is onduidelijk, maar verschillende bronnen geven aan dat het loopt tot mei 2027 ("*COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior"*, 17 september 2025, Cedoca, p. 13-17).

Het risico voor statushouders in Griekenland om, na de periode van 30 dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming, in een situatie van dakloosheid terecht te komen, is zeer groot.
Het is immers zeer moeilijk om binnen die periode van 30 dagen de nodige documenten en middelen te verkrijgen om hun integratie te starten en huisvesting te verkrijgen.

Voor het verkrijgen van een huisvestingstoelage is een verblijf van minstens 5 jaar in Griekenland vereist waardoor statushouders vaak niet aan deze voorwaarde voldoen. Zelfs statushouders die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd, gelet op obstakels van discriminatie en gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien ontvangen statushouders bij terugkeer naar Griekenland geen informatie over de nodige procedures om hun rechten aldaar als statushouder te doen gelden.

Statushouders kunnen toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen. De toegang tot deze opvangcentra kan voor statushouders door tal van factoren in de praktijk echter beperkt zijn, bijvoorbeeld omdat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, omdat naast geldige documenten zoals een verblijfsvergunning, AFM en AMKA, medische onderzoeken op huidziekten, röntgenfoto's van de borstkas en een psychiatrische evaluatie een vereiste zijn voor toegang tot alle opvangcentra en omdat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 29-33, *"Recognised*

Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, April 2026, p. 51-53; *"Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, juli 2026, p. 281-285).
De Raad merkt op dat er weinig studies beschikbaar zijn over dakloosheid bij statushouders in Griekenland.

F. Arbeidsmarkt

Wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang tot werk voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moeten statushouders beschikken over een geldige ADET, een geldig AFM-nummer en een geldig AMKA-nummer.

Enkel in het RSA/PRO ASYL-rapport wordt gesteld dat tevens een actieve AMKA nodig is. Om deze reden betoogt RSA/PRO ASYL dat de Griekse wetgeving een cirkelredenering hanteert waarbij toegang tot basisrechten als minimumvoorwaarde voor integratie in de gastsamenleving en de zoektocht naar werk in feite afhankelijk is van reeds verzekerd werk ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 24 en 34 en *Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 38-39).

Geen enkele andere bron bevestigt evenwel dat een actieve AMKA nodig is om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt. In het AIDA-rapport wordt hiervan geen melding gemaakt (*"Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, juli 2026, p. 285). Het verslag "*Feitenonderzoek*" stelt dan weer dat statushouders in de praktijk naast een ADET in het bezit dienen te zijn van een AMKA-nummer voor de afdracht van sociale lasten en een AFM om legaal arbeid in loondienst te verrichten ("*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 38).
In zijn antwoord per e-mail van 22 december 2025 op een vraag tot verduidelijking vanwege de commissaris-generaal, stelt het hoofd van de Griekse asieladministratie, de heer M.K., dat statushouders met een geldige ADET het recht hebben om te werken onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen, mits zij in het bezit zijn van een AMKA-nummer. Volgens hem vereist de betrokken wetgeving niet dat de AMKA geactiveerd moet zijn (CEDOCA, *"COI Focus, Grèce. Activation de l'AMKA et accès au marché du travail"*, 13 février 2026).

Gelet op het geheel van de bronnen die voorliggen kan in de huidige stand van zaken worden besloten dat een actieve AMKA geen voorwaarde is om in Griekenland legaal te kunnen werken. Een AMKA-nummer volstaat.

Verder is de registratie bij een zgn. e-EFKA nodig om een AMA te bekomen. Een AMA is een sociaal verzekeringsnummer voor werk / sociale afdrachten.
Uit de landeninformatie blijkt dat indien een statushouder voor het eerst gaat werken, ook een AMA (National Insurance Number) vereist is. Deze ontvangt de statushouder na registratie bij het register van Insured Persons of the National Social Security Fund (ΕΦΚΑ / EFKA). Om een AMA te bekomen zijn volgens het Verslag Feitenonderzoek naar de situatie van statushouders in Griekenland de volgende documenten nodig: verblijfsvergunning, werkgeversverklaring (formulier E3), AFM, AMKA, adresbewijs, bankrekeningnummer (Verslag Feitenonderzoek naar de situatie van statushouders in Griekenland, p. 38). Refugee.Info vermeldt dezelfde vereiste documenten. Deze recente bronnen maken geen melding van de vereiste van een geactiveerd AMKA-nummer om een AMA te bekomen of specifieke problemen van toegang tot EFKA voor statushouders.

Verder moet rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel statushouders zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld (*"Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, juli 2026, p. 285).

In de mededeling van de Commissie kan nog worden gelezen:

"*De capaciteit van het Griekse directoraat voor maatschappelijke integratie is versterkt door middel van het instrument voor technische ondersteuning van de Commissie, in het bijzonder met betrekking tot het ontwerp, de ontwikkeling en de invoering van hervormingen op het gebied van integratie. Bovendien is het ministerie van Migratie en Asiel bezig met het ontwerp van een onlineplatform voor sociale inclusie om de toegang van derdelanders tot de Griekse arbeidsmarkt te vergemakkelijken. Dit is een aanvulling op andere initiatieven om de integratie van begunstigden van internationale bescherming op de arbeidsmarkt te bevorderen.*

Ook een project dat steunt op de herstel- en veerkrachtfaciliteit en sinds de tweede helft van 2022 wordt uitgevoerd, bereidt vluchtelingen voor op toetreding tot de arbeidsmarkt en bevordert samenwerking met bedrijven en andere belanghebbenden. Andere integratie-initiatieven zijn onder meer speciale banenbeurzen voor lokale werkgevers en begunstigden van internationale bescherming in de opvang- en identificatiecentra (georganiseerd in samenwerking met de UNHCR en de IOM) en het opzetten van centrale contactpunten om derdelanders informatie te verschaffen en gespecialiseerde diensten te bieden (door ESF+ gefinancierde centra voor integratie van migranten). Deze initiatieven leiden tot samenwerkingen en netwerken die begunstigden helpen contact te leggen met diensten en programma's voor maatschappelijke integratie en geven uitvoering aan activiteiten in het kader van maatschappelijke integratie die de sociale cohesie bevorderen .
Het ministerie van Migratie en Asiel heeft meer initiatieven op dit gebied aangekondigd, zoals de integratiebureaus in opvangfaciliteiten en speciale projecten uit hoofde van het Zwitsers-Griekse samenwerkingsprogramma 2023-2026. Bovendien werken de autoriteiten aan aanvullende integratiemaatregelen, met financiering die in de programmeringsperiode 2021-2027 beschikbaar is via het Europees Sociaal Fonds+.
De UNHCR is actief betrokken bij gerichte activiteiten om de integratie van vluchtelingen te bevorderen, met behulp van proefprojecten zoals een project in het kader van autorijden en verkeersveiligheid, taalcursussen voor volwassen vluchtelingen op de eilanden en hulp aan personen met een handicap bij het verkrijgen van toegang tot sociale voorzieningen. Het door de UNHCR beheerde ADAMA-centrum is een plek waar begunstigden praktische hulp, advies en bijstand kunnen krijgen bij het vinden van hun weg op de Griekse arbeidsmarkt. Daarnaast zijn er verschillende initiatieven op lokaal niveau, zoals de raden voor integratie van migranten en vluchtelingen, die verschillende gemeenten in het leven hebben geroepen om activiteiten te ontplooien die burgerparticipatie mogelijk maken. Verschillende steden hebben het netwerk van steden voor integratie opgezet, dat informatie over goede praktijken voor de integratie van migranten en vluchtelingen plant, organiseert, invoert en uitwisselt. De gemeente Athene heeft het Atheens coördinatiecentrum voor migranten- en vluchtelingenkwesties opgericht om de samenwerking tussen de stad Athene en het maatschappelijk middenveld, internationale organisaties en de centrale overheid te vergemakkelijken" ("*Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 14-15).

G. <u>*Sociale voorzieningen*</u>

Wat de toegang tot sociale voorzieningen betreft, genieten statushouders toegang tot sociale voorzieningen zonder dat er onderscheid wordt gemaakt tussen vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten.
Een belangrijke ontwikkeling in 2024 was de belemmering van de toegang tot alle sociale uitkeringen, aangezien de activering van de AMKA, die voor het verkrijgen van deze uitkeringen vereist is, afhankelijk is van het bestaan van een geldig arbeidscontract, een certificaat van aanwerving van een werkgever (intentieverklaring of werkgeversverklaring) of zelfstandig ondernemerschap. Statushouders die vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, worden uitgesloten van toegang tot sociale voorzieningen, wat in strijd is met artikel 29 van de Griekse Asielwet, aangezien het bezit van een actief AMKA-nummer noodzakelijk is voor toegang tot sociale uitkeringen van de Organisatie voor Welzijnsuitkeringen en Sociale Solidariteit. Daarnaast zouden statushouders dezelfde rechten moeten genieten en de nodige sociale voorzieningen krijgen volgens de voorwaarden die gelden voor Griekse onderdanen, zonder discriminatie.

Uit de informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigden van internationale bescherming. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigden van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij statushouders *de facto* worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Om in aanmerking te komen voor sociale uitkeringen in Griekenland, moet een statushouder minstens vijf jaar legaal en permanent in Griekenland hebben gewoond, maar afhankelijk van de sociale uitkering kan deze vereiste worden uitgebreid tot meer dan tien jaar permanent legaal verblijf. Dit is onder meer het geval voor de huisvestingstoelage (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland is vereist), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die een onderzoek door een accreditatie-centrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft). Deze *de facto* uitsluiting van statushouders van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die, gezien de strekking van de informatie over deze kwestie, niet lijkt te zullen veranderen.

De Europese Commissie heeft bijgevolg in januari 2023 een aanmaningsbrief aan Griekenland gestuurd (INFR(2022)2044) wegens niet-omzetting van alle bepalingen uit de richtlijn 2011/95/EU. De Europese Commissie is hiermee een inbreukprocedure gestart tegen Griekenland, mede wegens verschillende obstakels die statushouders ervaren in hun toegang tot de sociale voorzieningen, zoals bepaald in artikel 29 van de richtlijn 2011/95/EU. Het vereiste van een arbeids- en verblijfsverleden in Griekenland om aanspraak te kunnen maken op sociale voorzieningen behelst volgens de inbreukprocedure mogelijk een ongerechtvaardigd onderscheid tussen statushouders en Griekse staatsburgers of inwoners van Griekenland ("*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 23). Na beoordeling van het Griekse antwoord is de Commissie van mening dat Griekenland zijn verplichtingen uit hoofde van de richtlijn 2011/95/EU niet is nagekomen en heeft zij daarom besloten om in mei 2025 een met redenen omkleed advies uit te brengen wegens niet-naleving van bepaalde bepalingen uit deze richtlijn. De Commissie stelt daarbij dat een volledige naleving van de richtlijn 2011/95/EU essentieel is voor het goed functioneren van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel. Het hoofddoel van deze richtlijn is enerzijds te verzekeren dat de lidstaten gemeenschappelijke criteria toepassen voor de identificatie van personen die werkelijk bescherming behoeven en anderzijds ervoor te zorgen dat deze personen in alle lidstaten over bepaalde minimumvoordelen kunnen beschikken. Na het uitsturen van dit met redenen omkleed advies, heeft Griekenland twee maanden tijd om te reageren en de nodige maatregelen te nemen. Niet-naleving hiervan kan de Commissie ertoe doen besluiten de zaak aan het Hof van Justitie van de Europese Unie voor te leggen. Uit dit alles blijkt dat meer dan drie jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie, Griekenland nog steeds geen stappen heeft ondernomen om aan de Unierechtelijke normen te voldoen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-27; (*"Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, April 2026, p. 41-42; *"Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, juli 2026, p. 287-290).

Tot op heden ligt geen informatie voor met betrekking tot het eventuele inleiden van een zaak bij het Hof van Justitie. Minstens blijkt dat meer dan drie jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie Griekenland in mei 2025 nog steeds geen stappen heeft ondernomen om aan de EU-normen te voldoen.
Er bestaat geen specifieke uitkering voor statushouders om hun toegang tot het socialezekerheidsstelsel te garanderen. De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen en die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend (zgn. '*cash assistance*'), wordt automatisch niet meer uitbetaald maar direct stopgezet van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 25; (*"Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, April 2026, p. 41).

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 216 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene (108 euro) of kind (54 euro) is formeel toegankelijk voor statushouders. Er zijn echter meerdere cumulatieve voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Daardoor worden in de praktijk veel statushouders uitgesloten, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat moeten leven. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkendiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten – zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS-woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Om een gegarandeerd minimuminkomen aan te vragen, moeten statushouders in het bezit zijn van een geldige ADET, AFM, TAXISnet-codes, een belastingverklaring en een AMKA, alsook een bankrekening hebben (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 27-28; (*"Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, April 2026, p. 43-44; "*Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, juli 2026, p. 289).

H. <u>*Gezondheidszorg*</u>

Iedere statushouder in Griekenland heeft recht op gratis toegang tot primaire, secundaire en tertiaire gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen (CEDOCA, *"COI Focus, Grèce. Accès aux soins de santé et détention d'un AMKA"*, 7 augustus 2026, p. 2)..

De wet 4368/2016 voorziet in het recht op gratis toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. De gezondheidszorg bestaat uit toegang tot publieke gezondheidszorg (openbare ziekenhuizen, openbare

medische centra, gezondheidscentra, gemeentelijke klinieken) en sluit dus toegang tot private zorgaanbieders uit.

Artikel 33 van de wet 4368/2016 garandeert gratis gezondheidszorg voor niet-verzekerde personen en kwetsbare groepen, wat betekent dat de Griekse overheid voorziet in de dekking van de medische kosten. Ook personen die internationale bescherming genieten kunnen beroep doen op deze gratis gezondheidszorg (CEDOCA, *"COI Focus, Grèce. Accès aux soins de santé et détention d'un AMKA*", 7 augustus 2026", p. 2-3). Artikel 33, lid 3 van de wet 4368/2016 stipuleert dat de begunstigden in het bezit moeten zijn van een AMKA-nummer. Bijgevolg hebben administratieve belemmeringen met betrekking tot de afgifte van een AMKA directe gevolgen voor de toegang voor statushouders tot gratis openbare gezondheidszorg in Griekenland (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 35; *"Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van april 2026, p. 56; CEDOCA, *"COI Focus, Grèce. Accès aux soins de santé et détention d'un AMKA"*, 7 augustus 2026, p. 2). Een statushouder zonder AMKA-nummer valt aldus niet onder artikel 33 van de wet 4368/2016.

In een omzendbrief van 3 november 2025 wordt gesteld dat als gevolg van de hervorming van de AMKA-verordening, de begunstigden onder artikel 33, lid 2, onder c) van wet 4368/2016 geen actieve AMKA moeten voorleggen om toegang te krijgen tot ziekenhuiszorg en medisch-farmaceutische zorg in openbare gezondheidsinstellingen, mits overlegging van bepaalde bewijsstukken. In de COI Focus van augustus 2026 wordt aangegeven dat voormelde omzendbrief in de praktijk niet van toepassing is op personen die internationale bescherming genieten (zie CEDOCA, "*COI Focus, Grèce. Accès aux soins de santé et détention d'un AMKA*", 7 augustus 2026, p. 3).

In deze stand van zaken blijkt dan ook dat statushouders met een AMKA-nummer, die evenwel die nog niet werken of niet kunnen werken omwille van hun gezondheidstoestand of leeftijd (bijvoorbeeld ouderen) en dus hun AMKA niet kunnen activeren, in principe worden uitgesloten van gratis toegang tot de publieke gezondheidszorg.

Dit neemt niet weg dat een statushouder zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet geheel verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, maar deze is beperkt tot enkel spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat: *"If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription*" (UNHCR Greece*, "Living In Greece – Access to healthcare",* beschikbaar op: https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare; "*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", september 2024, p. 49-51**;** CEDOCA, *"COI Focus, Grèce. Accès aux soins de santé et détention d'un AMKA"*, 7 augustus 2026, p. 3-4).
Statushouders zonder actieve AMKA die niet in een opvangfaciliteit verblijven en een afspraak willen maken in een ziekenhuis, wordt aangeraden daarvoor een beroep te doen op een NGO. Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook deels gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (Refugee.info Greece, *"Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA)"* beschikbaar op https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623; alsook de referentie via consulteerbare weblink naar Refugee.info Greece, *"Health insurance"* beschikbaar op https://greece.refugee.info/en-us/articles/ 4985624835479, waarnaar wordt verwezen in voetnoten 89-90, 96-97 en 320 van "*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", september 2024, p. 21, 51; CEDOCA, *"COI Focus, Grèce. Accès aux soins de santé et détention d'un AMKA"*, 7 augustus 2026, p. 4).

Ngo's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders, waaronder medische en psychologische hulp, psychosociale ondersteuning en begeleiding. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 49-51, 67; "*Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 4, 7-8, 12; CEDOCA, *"COI Focus, Grèce. Accès aux soins de santé et détention d'un AMKA"*, 7 augustus 2026, p. 4).

De toegang tot de gezondheidszorg wordt in de praktijk belemmerd door een aanzienlijk tekort aan middelen en capaciteit voor zowel buitenlanders als de lokale bevolking. Afhankelijk van de benodigde zorg is er gewoonlijk een wachttijd van enkele weken of maanden. Dit is het gevolg van het bezuinigingsbeleid dat in Griekenland wordt gevoerd. De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via een

betalend telefoonnummer dat uitsluitend in het Grieks of Engels verloopt. Een afspraak kan ook online worden gemaakt, maar dan enkel in het Grieks. Wie geen Grieks of Engels spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkendiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 35; *Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 59; "*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", september 2024, p. 49-51; *"Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, juli 2026, p. 290-293).

I. *Verlenging van een ADET*

Naast de algemene uitdagingen voor statushouders in Griekenland zien terugkerende statushouders, wiens ADET vervallen is, zich gesteld voor bijkomende administratieve en praktische uitdagingen. Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de verlenging van een ADET van statushouders die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk kan zijn en dat deze situatie maanden kan aanhouden.

In beginsel moeten verzoeken om verlenging van een ADET uiterlijk 30 dagen voor het verstrijken van de vergunning bij de Griekse asieldienst worden ingediend. Wanneer de verblijfsvergunning te laat wordt verlengd zonder goede reden, wordt een boete van 100 euro opgelegd. In een omzendbrief wordt toegelicht wat goede redenen kunnen zijn. In de praktijk is deze boete nog nooit opgelegd (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7; *"Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 12; "*Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, juli 2026, p. 254). Statushouders die niet langer over een geldige ADET beschikken, kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als statushouder. Bovendien lopen statushouders na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden. Als de ADET vervalt, worden de AFM en de AMKA automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een statushouder bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid of toegang tot gezondheidszorg.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor statushouders in Griekenland om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor statushouders die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor statushouders die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als statushouder in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van de verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt dat de aanvragen om verlenging via het versturen van een standaardformulier per e-mail bij de asielautoriteiten moeten worden ingediend, samen met een digitale pasfoto, en dat de beslissing over de gevraagde verlenging ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht. Statushouders ontvangen geen bevestiging dat hun e-mail met verlengingsaanvraag werd ontvangen en/of geregistreerd (*"Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, juli 2026, p. 253-257; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7-9; *"Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 11-12).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden, kunnen statushouders die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de verlenging van hun verblijfsvergunning (*"Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, juli 2026, p. 254).

De Griekse wetgeving voorziet dat de registratie van de verlengingsaanvraag normaliter op dezelfde dag als de ontvangst ervan moet gebeuren. Begin 2024 deelde de Griekse asieldienst mee dat de registratie ten laatste plaatsvindt 5 dagen na de ontvangst van de verlengingsaanvraag, maar RSA stelt vast dat de loutere registratie vaak deze termijn overschrijdt. Het loutere registreren en *uploaden* van de verlengingsaanvragen in de databank voor verblijfsvergunningen (zgn. *"Alkyoni II"*) kan twee weken tot zelfs maanden in beslag nemen. Zodra de verlengingsaanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden en de achtergrond van de aanvrager in het kader van de openbare orde of nationale veiligheid (antecedentenonderzoek), alvorens een beslissing te nemen. Gezien het aantal verlengingsaanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politiële en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, kan deze fase van de procedure volgens informatie van de Griekse asieldienst van februari 2025 twee maanden duren, tenzij verder onderzoek nodig is. Tijdens deze wachtperiode ondervinden statushouders dus grote

moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale voorzieningen en gezondheidszorg of tot de arbeidsmarkt, waardoor zij *de facto* in een precaire situatie kunnen terechtkomen.

Als statushouders een e-mail ontvangen waarin hen de beslissing tot toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen, zoals pasfoto's, een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt, en vingerafdrukken. Indien zulke afspraak niet binnen de zes maanden wordt gemaakt, moet de Griekse asieldienst een nieuwe beslissing nemen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van tien dagen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Nadat hij de gevraagde documenten heeft neergelegd, ontvangt de statushouder een bevestigingsdocument met een barcode. Het duurt vervolgens gemiddeld één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun verlengde verblijfsvergunning. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk op het einde van de week een lijst met nummers van de dossiers waarin verlengde ADETs klaar zijn om op de aangegeven dag te worden opgehaald, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de statushouder zich niet persoonlijk op de aangegeven datum aanmeldt, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De statushouder moet dit aanvragen. Volgens de ervaring van RSA is het opnieuw inplannen van afspraken, zelfs bij vertegenwoordiging door een advocaat, niet per e-mail of telefonisch mogelijk en is het vereist om in persoon te verschijnen bij het bevoegde regionaal asielkantoor (RAO) (*"Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 17-18; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 10-13; *"Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, juli 2026, p. 253-257).

Bovendien bepaalt de Griekse Asielwet dat de geldigheidsduur van een ADET begint op de datum waarop de asieldiensten de ADET-beslissing hebben genomen met betrekking tot de eerste verblijfsvergunning maar dat bij verlenging van de verblijfsvergunning de geldigheidsdatum van de nieuwe ADET overeenkomt met de vervaldatum van de vorige verblijfsvergunning, en niet met de datum van daadwerkelijke afgifte van de nieuwe ADET. Dit brengt een ernstig risico met zich mee, met name voor houders van subsidiaire bescherming wier ADET één jaar geldig is, aangezien zij hun ADET kort voor het verstrijken of reeds na het verstrijken ervan ontvangen en deze onmiddellijk moeten verlengen gezien de hierboven beschreven vertragingen. In dergelijke gevallen krijgen statushouders van de asieldienst de instructie om een nieuwe aanvraag tot verlenging van de ADET in te dienen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 16-17; *Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 24).

Uit het voorgaande blijkt dat een statushouder die zijn ADET wil verlengen, kan worden geconfronteerd met een veelvoud aan administratieve, technologische en taalgerelateerde hindernissen, naast lange wachttermijnen.

De beschikbare bronnen bevestigen dat lange wachttijden blijven gelden voor de behandeling van ADET-verlengingsaanvragen en dat deze in sommige gevallen meer dan zes maanden tot meer dan een jaar kunnen aanslepen ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 8; "*Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 12-14; *Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, juli 2026, p. 254). Volgens de informatie op de website Refugee.info Greece, bijgewerkt op 8 april 2025, komen in de verlengingsprocedure veelvuldig aanzienlijke vertragingen voor die meer dan een jaar kunnen duren. Volgens de Griekse asieldienst zijn deze vertragingen te wijten aan een aanzienlijke administratieve werklast, aan ontbrekende informatie en fouten in de verlengingsaanvragen en de bijbehorende documenten, aan de herziening van het volledige dossier van de aanvrager, aan de noodzakelijke verificaties om te verzekeren dat er geen belemmeringen zijn voor de verlenging van de verblijfsvergunning (bijvoorbeeld wegens openbare orde en nationale veiligheid, lopende strafprocedures, enz.) en aan het feit dat verschillende andere overheden moeten worden geraadpleegd, waaronder de politie en het "*Ministry of Administrative Reconciliation*" (Refugee.info Greece "*How to renew your residence permit*" van 8 april 2025).

Volgens de informatie van de *Greek Council for Refugees* (GCR) zijn deze lange wachttijden ook te verklaren door een ernstig personeelstekort bij de bevoegde asieldienst voor statushouders (AAU, *Asylum Unit of International Protection Beneficiaries*). In een brief van 16 februari 2024 deelde de directeur van de Griekse asieldienst mee dat slechts 8 ambtenaren zich bogen over de behandeling van deze ADET-verlengingsaanvragen voor heel Griekenland. ("*Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, juli 2026, p. 254-255). Volgens informatie die door de asieldiensten aan de RSA is verstrekt, waren op 11 februari 2025 slechts 13 van de 34 ambtenaren, die bij de AAU waren aangesteld, belast met het behandelen

van de ADET-verlengingsaanvragen; "*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 8-9).

Het geheel van deze gegevens getuigt van een zeer problematische behandelingsduur van de ADET-verlengingsaanvragen.

Bij het verstrijken van een ADET is er geen uniform bewijs van rechtmatig verblijf waarmee statushouders hun verblijfsrecht kunnen aantonen terwijl hun verlengingsaanvraag in behandeling is. Ze ontvangen wel op aanvraag een attest van verlengingsaanvraag ("*attestion of application status*", *"Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, juli 2026, p. 255; "*certificate of submission of an application*", "*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 15; "*Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 22). Op aanvraag kunnen de statushouders ook een "*certificaat van begunstigde van de vluchtelingenstatus*" of een "*certificaat van begunstigde van subsidiaire bescherming*" verkrijgen ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 15; "*Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 22). Evenwel zijn er vertragingen in de registratie van de aanvragen tot verlenging van de ADET in het Alkyoni-systeem en daardoor ook in het verkrijgen van deze attesten en certificaten.
De huidige attesten van verlengingsaanvraag en de certificaten van beschermingsstatus, die drie tot zes maanden geldig kunnen zijn, worden door andere Griekse overheidsinstanties veelal niet geaccepteerd als bewijs van verblijfsrecht indien de ADET is verlopen. Andere Griekse overheidsinstanties zijn terughoudend om deze documenten te accepteren, omdat ze geen veiligheidskenmerken en een foto van de statushouders bevatten. Daardoor kunnen statushouders geen aanspraak maken op hun socio-economische rechten en hebben ze gedurende de wachttermijn, onder meer, geen toegang tot tewerkstelling of sociale voorzieningen. In de oudere certificaten van beschermingsstatus werd wel vermeld dat de betreffende statushouder zijn rechten en toegang behield tijdens de verlengingsprocedure. Deze vermelding ontbreekt echter bij de nieuwere attesten van verlengingsaanvraag.

In tegenstelling tot wat de Griekse autoriteiten aan de Europese Commissie verklaard hebben, stelt RSA vast dat de attesten en certificaten die worden uitgereikt aan statushouders terwijl ze wachten op hun ADET-verlenging hen nog steeds geen toegang geven tot de rechten en voordelen verbonden aan hun beschermingsstatus, onder meer wat betreft de toegang tot de arbeidsmarkt (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 15-16; *"Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 20-24; "*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 18-19; *"Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, juli 2026, p. 255-257). Ook wordt hun toegang tot juridische vertegenwoordiging hierdoor bemoeilijkt.

In het AIDA-rapport kan verder worden gelezen: "*Furthermore, a day after the residence permit expires, beneficiaries' Social Security Number (AMKA) is deactivated. This creates an additional bureaucratic layer and delays, as, in order to re-activate it, beneficiaries need to submit the attestation of application status, along with other documents required under JMD Φ80320/109864/14.12.2023.*"(*"Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, juli 2026, p. 255). In de voetnoot wordt verwezen naar artikelen 5, 6, 7 en 8 van de AMKA-verordening, maar de Raad kan in deze artikelen niet lezen dat een attest van verlengingsaanvraag kan worden voorgelegd om de AMKA te activeren. Wat er ook van zij, uit de beschikbare landeninformatie blijkt dat om een AMKA te activeren niet enkel een attest van verlengingsaanvraag moet worden voorgelegd, maar ook een bewijs van (daadwerkelijk) verblijf (bv. eigendomsbewijs, huurovereenkomst,…), alsook een bewijs van werk of studie, zoals hierboven uiteengezet in punt C. Echter om daadwerkelijk te kunnen werken, heeft een verzoeker ook een geldige AFM nodig die pas kan worden geactiveerd wanneer er een geldige ADET is, zoals hierboven uiteengezet in punten B en F. Alles samengenomen is het dan ook hier niet duidelijk uit de landeninformatie hoe een verzoeker zijn AMKA kan laten reactiveren wanneer hij geen geldige ADET meer heeft.

De Raad besluit dan ook dat een statushouder tijdens de wachttermijn niet over Griekse documenten kan beschikken, die bij afwezigheid van een geldige ADET, hem alsnog toegang kunnen verschaffen tot zijn rechten en voordelen als statushouder.

Verder moeten personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor 7 juni 2013, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst (*"Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, juli 2026, p. 256-257). In 2025 werden 450 aanvragen tot verlenging ingediend bij de hoofdzetel van de Griekse politie, waarvan 51,5% aan het einde van het jaar nog hangende was. Hoewel de wachttijd in de meeste hangende dossiers minder dan zes maanden bedroeg, was bijna een derde van de

aanvragen langer dan zes maanden of zelfs een jaar hangende (*"Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, juli 2026, p. 257).

Gedurende deze periode hebben statushouders geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale voorzieningen, en soms tot de gezondheidszorg, waardoor zij een verhoogd risico lopen blootgesteld te worden aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de verlenging van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven. Dit attest onderging in 2025 een volledige wijziging van vorm en bevat thans, anders dan voorheen, een foto, een vaste geldigheidsduur van zes maanden en een uitdrukkelijke verwijzing naar artikel 31 van wet 5226/2025, waarin wordt vermeld dat de houder legaal in Griekenland verblijft en alle rechten geniet die verbonden zijn aan de verblijfstitel waarvan de verlenging werd aangevraagd. Hierdoor zou het attest in beginsel door andere Griekse overheidsdiensten moeten worden aanvaard. Het attest bevat evenwel geen uniek identificatienummer, waardoor het niet via het ERGANI-systeem kan worden verwerkt en de toegang tot de arbeidsmarkt en sociale uitkeringen wordt verhinderd (*"Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, juli 2026, p. 257).

De Duitse autoriteiten hebben samen met de Griekse autoriteiten en de IOM een project opgezet om statushouders die vanuit Duitsland terugkeren te ondersteunen in hun integratie in de Griekse samenleving. Het project, dat door de EU wordt gefinancierd, biedt statushouders bij hun terugkeer huisvesting, voedsel en sociale begeleiding aan, evenals ondersteuning bij het voorbereiden van de nodige documenten om een zo snel en soepel mogelijke integratie in Helios+ te garanderen ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36-38; *Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 50; "*Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 13). De Raad stelt vast dat België zulk overbruggingsprogramma voor statushouders die terugkeren naar Griekenland niet voorziet.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat statushouders in Griekenland in principe via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen, hoewel er recente gevallen zijn van personen die terugkeren via de luchthaven van Thessaloniki. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over de stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden, zoals informatie over hoe zij hun ADET kunnen verlengen of hoe ze toegang kunnen krijgen tot sociale rechten, huisvesting, gezondheidszorg, enz. (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36; *"Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 62; "*Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, juli 2026, p. 256, 283-284).

Uit dit alles blijkt dus dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een statushouder wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze actueel beschikt over middelen, of een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten – wat enige tijd kan duren – het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, sociale voorzieningen en de huisvesting.

6.7. Gelet op wat voorafgaat, kan de Raad niet anders dan besluiten dat de situatie van statushouders in Griekenland op dit ogenblik nog steeds bijzonder problematisch is, wat onder meer is te wijten aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd. Uit de verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland ernstig en moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten. Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de duur van de procedures voor de afgifte of vernieuwing van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, het Griekse politieke en socio-economische klimaat, tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkendiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende socialezekerheidsuitkeringen (geviseerd in de inbreukprocedure die de Europese Commissie in januari 2023 heeft opgestart) vormen barrières die ervoor zorgen dat statushouders binnen de Griekse samenleving in (zeer) precaire omstandigheden kunnen terechtkomen.

Gelet op de nieuwe wetgeving, onder meer inzake een AMKA, stelt de Raad een verdere evolutie vast naar een toenemende bureaucratische complexiteit in het verkrijgen van de juiste documenten die statushouders toegang geven tot de rechten en voordelen die zijn verbonden aan hun internationale beschermingsstatus in Griekenland.

De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, *"een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten)*

bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak" (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89). Deze drempel *"wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling"* (*ibid.*, pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland van die aard zijn dat elke statushouder bij terugkeer naar dat land *a priori* een reëel risico loopt om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is.

De hoger vermelde informatie over de situatie in Griekenland is op zichzelf niet voldoende om zonder meer te concluderen dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft verkregen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden (HvJ 19 maart 2019, *Ibrahim*, pt. 91). Een individuele beoordeling van verzoekers concrete, persoonlijke situatie en voorliggend beschermingsverzoek blijft dus aan de orde.

Het bovenstaande neemt niet weg dat statushouders zich in of bij terugkeer naar Griekenland in een zeer precaire situatie kunnen bevinden, waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. In dit verband moet rekening worden gehouden met *"alle gegevens van de zaak"* (HvJ 19 maart 2019, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van een verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen.

In deze moet bijzondere aandacht worden besteed aan het bestaan van een eventuele kwetsbaarheid van een verzoeker, aan zijn individueel profiel en zijn vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in zijn eigen basisbehoeften te voorzien.

Hierbij moet nog aan worden toegevoegd dat, wat deze individuele omstandigheden verder betreft, de recente wetswijzigingen in Griekenland een daadwerkelijke toegang voor statushouders tot hun rechten en voordelen verder blijken te bemoeilijken. In het bijzonder lijken ze voor statushouders wiens ADET is verstreken deze toegang in sommige gevallen zelfs te verhinderen.

Het komt verzoeker toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden te weerleggen dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie.

In dit verband benadrukt de Raad het fundamentele belang van een persoonlijk onderhoud dat een verzoeker in staat moet stellen om alle elementen voor te leggen aan de hand waarvan zijn specifieke situatie en mate van kwetsbaarheid kunnen worden beoordeeld, alsook alle elementen die kunnen aantonen dat een terugkeer naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft verleend, hem zou blootstellen aan een risico van behandeling die in strijd is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, pt. 54).

6.8. Met de loutere verwijzing naar de bijgebrachte en beschikbare algemene landeninformatie in zijn verzoekschrift toont verzoeker niet aan dat elke begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zich in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie zoals geduid door het Hof van Justitie bevindt of dat hij of zij er bij terugkeer automatisch in zal belanden.

6.9. Wat zijn individuele situatie betreft, maakt verzoeker vooreerst niet aannemelijk dat hij over een bijzondere kwetsbaarheid beschikt die hem zou verhinderen om zijn rechten, verbonden aan zijn status in Griekenland, te doen gelden. In de bestreden beslissing wordt hierover op pertinente wijze als volgt gemotiveerd:
"*Uit de informatie die u hebt verstrekt, blijkt geen voldoende significante kwetsbaarheid van uw kant die deze analyse zou kunnen wijzigen. Wat betreft uw beweerde MS-diagnose kan vooreerst opgemerkt worden dat u geen Belgische documenten neerlegt die deze diagnose bevestigt. Dit is erg opmerkelijk daar u op 20 december 2024 een medisch onderzoek (MRI-scan) onderging in België in het kader van "opvolging MS"*

("Suivi de SEP"; document 13, p. 2). Uit dit document kan evenwel niet worden opgemaakt dat u effectief aan MS lijdt. Ook uit het oogheelkundig onderzoek dat u neerlegt blijkt dit niet (document 13, p. 3). Het CGVS is dan ook van oordeel dat uw gezondheidsprobleem, zoals gedocumenteerd in België niet in die mate gekarakteriseerd is dat het aan uw situatie in Griekenland een significant verhoogde graad van kwetsbaarheid verleent, en bijgevolg een andere perceptie van uw levensomstandigheden in dit land rechtvaardigt (CGVS, p. 3-5; document 11 en 13). Uit uw verklaringen inzake uw verblijf in Griekenland na uw vrijlating uit de gevangenis blijkt ook niet dat uw medische situatie uw dagelijks functioneren in de weg stond (zie hoger). Uit uw verklaringen en de door u neergelegde stukken blijkt ook dat u in Griekenland zowel tijdens uw gevangenisstraf als na uw vrijlating uit de gevangenis medische zorg verkreeg (CGVS, p. 4 en 14; document 11). Waar u hierbij aanhaalt dat de prijs voor uw medicatie erg hoog was en u deze niet kon betalen, kan opgemerkt worden dat uit uw verklaringen blijkt dat u over een uitgebreid en bemiddeld netwerk beschikt om u financieel bij te staan in geval van nood (zie supra) (CGVS, p. 4 en 15). Het CGVS merkt ook op dat u bij uw aankomst in België geen bijzondere procedurele noden hebt aangegeven (Vragenlijst "bijzondere procedurele noden DVZ"; Beoordeling bijzondere procedurele noden DVZ).

Verzoeker voert in zijn verzoekschrift geen enkel concreet verweer tegen voormelde vaststellingen. Zo betwist hij niet dat uit de door hem voorgelegde medische stukken geen diagnose van multiple sclerose kan worden afgeleid, noch brengt hij bijkomende medische stukken bij waaruit een dergelijke diagnose of een andere ernstige medische problemen blijkt. Evenmin voert hij aan dat zijn gezondheidstoestand belangrijke negatieve gevolgen heeft voor zijn zelfredzaamheid, autonomie of globaal dagelijks functioneren. De in de bestreden beslissing opgenomen motieven vinden steun in het administratief dossier, zijn deugdelijk en pertinent en worden door de Raad tot de zijne gemaakt en beschouwd als zijnde hier hernomen.

Gelet op het voorgaande kan niet op objectieve wijze een bijzondere kwetsbaarheid in hoofde van verzoeker worden vastgesteld die het hem dermate moeilijk maakt om zich staande te houden en zelfstandig zijn rechten uit te oefenen dat er een ernstig risico is dat hij zou terechtkomen in leefomstandigheden die in strijd zijn met zijn grondrechten. Aldus brengt verzoeker wat betreft zijn persoonlijke situatie geen specifieke elementen bij die blijk geven van een bijzondere kwetsbaarheid die hem zou verhinderen zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status toegekend in Griekenland, of waardoor hij bij terugkeer naar Griekenland een risico loopt te worden blootgesteld aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

6.10. Verzoekers Griekse verblijfstitel, namelijk zijn ADET, is vervallen sedert 2 september 2023. De Raad wijst erop dat uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de hernieuwing en/of de verlenging van een ADET van begunstigden van een internationale beschermingsstatus, die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren, uiterst moeilijk is en enkele maanden of zelfs meer dan een jaar kan duren. Als de ADET vervalt, wordt de AFM automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een individu bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid. Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor begunstigden van een internationale beschermingsstatus in Griekenland om dakloos te worden of om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Het ontbreken ervan dient in aanmerking te worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland. Tevens blijkt uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier zeer duidelijk dat de situatie voor statushouders in Griekenland dermate precair is dat het voor een begunstigde van internationale bescherming wiens ADET is vervallen, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, ook noodzakelijk is dat hij beschikt over middelen, een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten, het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting.

Nu verzoeker mogelijks niet meer over een geldige Griekse verblijfsvergunning beschikt, moet er bijgevolg worden nagegaan of hij beschikt over middelen, een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten, het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen.

Vooreerst blijkt uit de gegevens in het administratief dossier dat verzoeker over een netwerk en financiële middelen beschikt om hem te ondersteunen bij een eventuele terugkeer naar Griekenland en in afwachting van de verlenging van zijn verblijfsvergunning. In het bijzonder blijkt dat verzoekers broer in Zweden, die er de Zweedse nationaliteit heeft, als ingenieur voor Volvo werkt en verzoeker en zijn familie reeds herhaaldelijk financieel en praktisch heeft ondersteund. Verzoeker verklaarde uitdrukkelijk dat deze broer zijn ouders en broers in Gaza, alsook hem en zijn broers in Europa, financieel bijstaat (AD, stuk 4, Bijkomende informatie, notities van het persoonlijk onderhoud *d.d.* 4 maart 2025 (hierna: NPO), p. 7 en 9). Bovendien blijkt uit de

verklaringen van verzoekers broer O. dat hun broer in Zweden ongeveer 18.000 euro aan juridische bijstand heeft betaald in het kader van de rechtszaken van verzoeker en zijn twee broers, A. en O., in Griekenland (AD, stuk 6, Landeninformatie, nr. 4, p. 7). Daarnaast verklaarde verzoeker dat deze broer ook de som van 1.000 euro betaalde die hij in Griekenland diende te voldoen als voorwaarde voor zijn vrijlating (NPO, p. 13). Verder droeg zijn broer financieel bij aan verzoekers reis van Griekenland naar België. Verzoeker verklaarde dat de reis ongeveer 500 à 700 euro kostte en dat hij deze deels met eigen middelen en deels met geld van zijn broer betaalde (NPO, p. 16). De ondersteuning vanwege deze broer beperkte zich niet tot financiële hulp. In het kader van verzoekers medische problemen verklaarde verzoeker dat zijn broer in Zweden contact had opgenomen met verschillende organisaties om na te gaan of zij hem konden helpen bij het verkrijgen van de door hem noodzakelijk geachte medicatie in Griekenland (NPO, p. 14-15). Dat deze contacten volgens verzoeker uiteindelijk niet tot de gewenste medische ondersteuning hebben geleid, doet geen afbreuk aan de vaststelling dat zijn broer bereid en in staat was om vanuit het buitenland actief stappen te ondernemen om verzoeker bij te staan. Dat verzoeker daadwerkelijk op de financiële ondersteuning van zijn broer in Zweden kan terugvallen, vindt bovendien bevestiging in zijn verklaring bij de DVZ, waar hij, gevraagd naar zijn bestaansmiddelen, aangaf dat hij door deze broer wordt geholpen (AD, Stuk 7, Inventaris + documenten DVZ (hierna AD DVZ), Verklaring DVZ *d.d.* 1 september 2023, p. 11, vraag 30). Uit niets blijkt dat hij in geval van terugkeer naar Griekenland geen beroep meer zal kunnen doen op de financiële ondersteuning van zijn broer in Zweden mocht hij daar nood aan hebben.
Ook buiten zijn familiaal netwerk kon verzoeker in het verleden op ondersteuning van derden rekenen. Zo verklaarde hij dat zijn Griekse advocaat, die volgens verzoeker bevriend was geraakt met zijn broer in Zweden (NPO, p. 13)., hem onmiddellijk na zijn vrijlating financieel hielp om zijn eerste dagen op Samos te overbruggen. Deze advocaat behartigt volgens verzoekers verklaringen bovendien nog steeds de belangen van hem en zijn broers in het kader van een eventuele compensatie voor hun detentie (NPO, p. 9 en p. 15). Voorts kon verzoeker tijdens zijn verblijf op Samos rekenen op de steun van Mo., de echtgenote van zijn Albanese werkgever, die hem financieel hielp wanneer hij onvoldoende inkomsten had en hem zelfs na zijn vertrek uit Griekenland nog drie à vier keer geld via Western Union toestuurde (NPO, p. 14).

Uit de gegevens in het administratief dossier blijkt verder dat verzoeker beschikt over een zekere mate van zelfredzaamheid. Zo blijkt dat hij zijn reis vanuit Gaza naar Europa zelf heeft geregeld (AD DVZ, Verklaring DVZ *d.d.* 1 september 2023, p. 11, vraag 32). Na zijn vrijlating uit de gevangenis reisde hij vanuit Athene terug naar Samos, waar hij zijn Griekse verblijfsvergunning verkreeg (NPO, p. 11-12). Vanuit Griekenland wist hij tevens zijn Palestijnse paspoort te hernieuwen, waarvoor hij verklaarde 500 dollar te hebben betaald (NPO, p. 6). Hoewel hij bij zijn terugkeer naar Samos aanvankelijk niet over huisvesting of werk beschikte en enkele dagen op straat verbleef, vond hij reeds na twee à drie dagen zelf werk en onderdak. In dit verband lichtte verzoeker toe dat hij een Albanese man, die met voedingswaren en groenten rondreed, aansprak en hem om werk vroeg. Verzoeker bleef voor hem werken tot kort voor zijn vertrek uit Griekenland in augustus 2023 en ontving naast een loon ook onderdak en ontbijt (NPO, p. 12-14). Verzoeker kon bovendien in Griekenland een advocaat inschakelen die hem niet alleen bijstond in het kader van zijn strafrechtelijke procedure, maar hem volgens zijn verklaringen ook hielp bij administratieve aangelegenheden, waaronder het aanvragen van een Grieks reisdocument en het verlengen van zijn ADET (NPO, p. 9-10 en p. 15). Verzoeker organiseerde zelfstandig zijn vertrek uit Griekenland en zijn reis naar België. Hij verklaarde dat hij vanuit Samos naar Kreta reisde en vervolgens per vliegtuig naar België kwam, waarbij hij een deel van de reiskosten zelf betaalde en voor het overige een beroep deed op zijn broer (NPO, p. 16). Tot slot verklaarde hij dat hij enige kennis van het Grieks heeft (AD DVZ, Vragenlijst CGVS *d.d.* 1 september 2023, p. 2, vraag 5).

Er kan bijgevolg worden besloten dat verzoeker beschikt over een netwerk en financiële middelen dat hem de nodige ondersteuning kan bieden en dat hij daarnaast zelf over de nodige zelfredzaamheid beschikt om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten, het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen.

6.11. De Raad wijst er voorts op dat het, in tegenstellig tot wat verzoeker in zijn verzoekschrift laat uitschijnen, wel degelijk aan de begunstigde(n) van internationale bescherming toekomt om de nodige inspanningen te doen om zich te integreren in de samenleving waar hij/zij internationale bescherming heeft bekomen, door er onder meer werk en huisvesting te zoeken. Het komt in dit verband aan verzoeker toe om de middelen die het recht en zijn status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken. Het feit dat er op een gegeven moment een einde wordt gesteld aan de materiële opvang voor begunstigden van internationale bescherming moet in samenhang worden bekeken met het feit dat nadat de beschermingsstatus wordt toegekend, de begunstigden zelf in hun onderhoud moeten voorzien. In het kader van huisvesting en tewerkstelling kan worden verwacht van verzoeker, die er internationale bescherming heeft verkregen, om de nodige procedures te doorlopen en geduld uit te oefenen vooraleer hij daaromtrent conclusies trekt. Verzoeker toont niet op afdoende wijze aan dat hij niet in de mogelijkheid zou zijn om tewerkstelling of huisvesting te kunnen krijgen bij terugkeer naar Griekenland.

Uit verzoekers verklaringen blijkt dat hij er na zijn vrijlating uit de gevangenis in maart 2022 wel degelijk in slaagde om in Griekenland in zijn basisbehoeften te voorzien. Hoewel hij bij zijn terugkeer naar Samos aanvankelijk niet over huisvesting of werk beschikte en enkele dagen op straat verbleef, vond hij reeds na twee à drie dagen zelf werk en onderdak. Hij verklaarde dat hij werk vond bij een Albanese man en dat hij voor zijn werkzaamheden een loon ontving en tevens onderdak en ontbijt kreeg. Hij bleef voor deze man werken tot kort vóór zijn vertrek uit Griekenland in augustus 2023 (NPO, p. 12-14). Hieruit volgt dat verzoeker, ondanks de moeilijkheden waarmee hij werd geconfronteerd, gedurende een aanzienlijke periode in staat was om toegang te vinden tot zowel tewerkstelling als huisvesting. Dat verzoeker in Griekenland niet legaal tewerkgesteld was en er niet over duurzame huisvesting beschikte, toont op zich niet aan dat het voor hem onmogelijk was om een duurzaam bestaan uit te bouwen. In dit verband is niet zonder belang dat hij reeds geruime tijd de intentie had om Griekenland te verlaten. Zo verklaarde hij dat hij een nieuw Palestijns paspoort had aangevraagd met het oog op zijn vertrek uit Griekenland (NPO, p. 7) en dat hij na zijn vrijlating naar één doel toewerkte, namelijk het land te verlaten (NPO, p. 14). Voorts blijkt uit verzoekers verklaringen niet dat hij zich tijdens zijn verblijf als begunstigde van internationale bescherming tot de bevoegde Griekse autoriteiten of hulporganisaties heeft gewend om ondersteuning te verkrijgen bij het vinden van duurzame huisvesting of legale tewerkstelling (NPO, p. 13-14). Op grond hiervan kan dus niet worden besloten dat hij door de onverschilligheid van de Griekse autoriteiten buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terecht is gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelde om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften. Evenmin zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer ernaartoe. Hij moet, gelet op de voorgaande vaststellingen, in staat worden geacht om bij terugkeer naar Griekenland een duurzaam bestaan uit te bouwen en er in zijn levensonderhoud te voorzien.

6.12. Daar waar verzoeker voorhoudt dat hij reeds vóór zijn vertrek uit Griekenland om de verlenging van zijn ADET had verzocht, maar dat de Griekse autoriteiten dit zouden hebben geweigerd, komt de Raad, in navolging van de commissaris-generaal, tot de vaststelling dat verzoeker nalaat deze beweerde weigering met enig begin van bewijs te staven. In de bestreden beslissing wordt dienaangaande op pertinente wijze als volgt gemotiveerd:

"*Waar u verklaart dat uw ADET vervallen is en de Griekse autoriteiten weigerden om deze te verlengen, kan opgemerkt worden dat dit louter een blote bewering is die u op geen enkele wijze weet te staven […]. Hoewel de protection officer u meermaals wees op het belang van stukken om deze bewering te staven, legde u geen aanvullende documenten neer aangaande de weigering van de Griekse autoriteiten om uw verblijfskaart te verlengen […]. Gezien u in Griekenland een bekende advocaat onder de arm nam voor het behartigen van uw belangen, dewelke momenteel overigens nog steeds voor u werkt om compensaties te verkrijgen van de Griekse overheid omwille van uw 'onterechte' celstraf, zou u logischerwijze wel in staat moeten zijn om met objectieve en concrete elementen aan te tonen dat de Griekse autoriteiten weigeren uw verblijfskaart te verlengen […]. Dat u nalaat om enig bewijs neer te leggen om deze bewering te staven, maakt dat het hier om een blote bewering gaat*."

Verzoeker slaagt er met zijn betoog in zijn verzoekschrift niet in om op deze vaststellingen een ander licht te werpen. Waar hij aanvoert dat zijn advocaat mogelijk enkel in het kader van zijn strafzaak optrad, blijkt uit zijn eigen verklaringen immers dat hij deze advocaat eveneens inschakelde voor problemen in verband met zijn verblijfsdocumenten en dat deze advocaat bij de bevoegde autoriteiten navraag deed naar de reden waarom zijn verblijfskaart niet werd vernieuwd (NPO, p. 9-10). Verzoeker brengt in het kader van onderhavig beroep evenmin enig objectief gegeven bij waaruit blijkt dat hem de verlenging van zijn ADET daadwerkelijk werd geweigerd.

Zoals *supra* uiteengezet, blijkt bovendien uit de beschikbare objectieve informatie dat de eerste stappen in de procedure tot verlenging van een ADET reeds via digitale weg in het buitenland kunnen worden genomen. Verzoeker toont echter niet aan dat hij op heden reeds enige stappen in die richting heeft ondernomen om zo de wachtperiode tot het verkrijgen van zijn Griekse verblijfsvergunning zo kort mogelijk te houden. Dit klemt des te meer nu verzoeker zelf heeft verklaard over een advocaat in Griekenland te beschikken die hem reeds eerder bij zijn verblijfsdocumenten heeft bijgestaan en volgens zijn verklaringen nog steeds zijn belangen behartigt.

Gelet op het voorgaande maakt verzoeker niet aannemelijk dat de Griekse autoriteiten hem de verlenging van zijn ADET hebben ontzegd, noch dat het voor hem onmogelijk zou zijn om de procedure tot verlenging op te starten.

6.13. Voorts voert verzoeker geen concreet verweer tegen de motieven van de bestreden beslissing betreffende zijn aangehaalde vrees voor arrestatie wegens de schending van zijn probatievoorwaarden, zijn vrees voor zijn vroegere Albanese werkgever en zijn vrees voor de Arabische gemeenschap in Griekenland, noch tegen de beoordeling van de overige documenten die hij in de loop van de administratieve procedure

heeft neergelegd. Deze motieven vinden steun in het administratief dossier, zijn pertinent en terecht en blijven, nu verzoeker ze niet dienstig aanvecht, onverminderd overeind.

6.14. Hoewel de beschikbare informatie getuigt van diverse problemen op het vlak van huisvesting, sociale zekerheid en tewerkstelling in hoofde van statushouders in Griekenland, blijft verzoeker, zoals blijkt uit het voorgaande, in gebreke om in zijn geval aan te tonen dat zijn levensomstandigheden in dat land de vereiste drempel van zwaarwichtigheid bereikten of zullen bereiken bij terugkeer. Verzoeker toont niet aan, ook al kan worden aangenomen dat zijn situatie door onzekerheid of een verslechtering van zijn levensomstandigheden gekenmerkt wordt, dat hij bij een terugkeer naar Griekenland in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling (HvJ 19 maart 2019, *Ibrahim e.a.*, punt 91). Verzoeker maakt, gelet op de gedane vaststellingen, niet *in concreto* aannemelijk dat hij daadwerkelijk verhinderd was om in Griekenland in zijn elementaire levensbehoeften te voorzien of om er aanspraak te kunnen maken op bepaalde basisvoorzieningen, noch dat hij bij terugkeer naar Griekenland zou worden blootgesteld aan onmenselijke en vernederende behandelingen in de zin van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest. Verzoeker maakt zodoende niet op overtuigende wijze aannemelijk dat hij bij terugkeer naar Griekenland, wegens de onverschilligheid van de Griekse autoriteiten en buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, zal terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid.

Evenmin maakt hij aannemelijk dat er *in casu* sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugkeer naar Griekenland wegens een bijzondere kwetsbaarheid zal worden blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest. In tegenstelling tot wat verzoeker meent, worden er geen voldoende concrete, individuele elementen voorgelegd die van aard zijn om het vermoeden te weerleggen dat hij zich kan beroepen op zijn beschermingsstatus in Griekenland en de rechten die daaruit voortvloeien op een zodanige manier dat hij niet terechtkomt in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie.

Alles samengenomen is de Raad van oordeel dat verzoeker geen elementen heeft aangebracht waaruit blijkt dat van hem niet redelijkerwijs zou kunnen worden verwacht dat hij zich beroept op de beschermingsstatus die hem in Griekenland reeds werd toegekend en de rechten die daaruit voortvloeien.

6.15. Het vermoeden dat zijn grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zullen worden geëerbiedigd, wordt door verzoeker niet weerlegd. Er worden geen feiten of elementen aangetoond die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet op de individuele situatie van verzoeker in de weg staan. Zijn beschermingsverzoek dient bijgevolg op basis van deze rechtsgrond niet-ontvankelijk te worden verklaard.

Een schending van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet blijkt niet.

6.16. Een schending van artikel 4 van het Handvest en van artikel 3 van het EVRM wordt niet aangetoond. De Raad wijst er hierbij bovendien nog op dat de bestreden beslissing op zich geen verwijderingsmaatregel inhoudt.

6.17. Uit het voorgaande blijkt dat verzoeker niet aannemelijk maakt dat de commissaris-generaal op basis van een niet correcte feitenvinding of op kennelijk onredelijke wijze tot de bestreden beslissing is gekomen. De schending van de materiële motiveringsplicht kan niet worden aangenomen.

6.18. Een schending van het redelijkheidsbeginsel kan evenmin worden volgehouden, aangezien de bestreden beslissing niet in kennelijke wanverhouding staat tot de motieven waarop zij is gebaseerd. Deze motieven zijn deugdelijk en vinden steun in het administratief dossier.

6.19. Uit het administratief dossier blijkt dat verzoeker werd gehoord op het Commissariaat-generaal. Tijdens een persoonlijk onderhoud kreeg hij de mogelijkheid in het Arabisch uiteen te zetten waarom artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet in zijn specifieke situatie niet van toepassing is en zijn argumenten kracht bij te zetten, kon hij nieuwe en/of aanvullende stukken neerleggen en heeft hij zich laten bijstaan door zijn advocaat. De Raad stelt verder vast dat de commissaris-generaal zich voor het nemen van de bestreden beslissing heeft gesteund op alle gegevens van het administratief dossier en op alle dienstige stukken. De commissaris-generaal heeft het beschermingsverzoek van verzoeker op een individuele wijze beoordeeld en zijn beslissing genomen met inachtneming van alle relevante feitelijke gegevens van de zaak. Het betoog dat de commissaris-generaal niet zorgvuldig te werk is gegaan kan bijgevolg niet worden bijgetreden.

6.20. Uit wat voorafgaat blijkt dat er geen essentiële elementen ontbreken waardoor de Raad niet over de grond van het beroep zou kunnen oordelen. Verzoeker heeft evenmin aangetoond dat er een substantiële onregelmatigheid aan de bestreden beslissing zou kleven in de zin van oud artikel 39/2, § 1, 2° van de Vreemdelingenwet, thans artikel 2.60, § 2 van de wet van 17 juni 2026 betreffende de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. De Raad ziet geen redenen om de bestreden beslissing te vernietigen en de zaak terug te zenden naar de commissaris-generaal. De overige aangevoerde schendingen kunnen hier, gelet op het voorgaande, dan ook evenmin leiden tot een vernietiging van de bestreden beslissing.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel.

Het beroep wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op tweeëntwintig september tweeduizend zesentwintig door:

K. ALLYNS,	wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,
C. VAN DEN WYNGAERT,	griffier.

De griffier,	De voorzitter,
C. VAN DEN WYNGAERT	K. ALLYNS